

VETO

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 10, '83-'84.
Nr. 6, dd. 3 november 1983.
V.u. Luc Baltussen, Van Evenstraat 2d,
3000 Leuven. Tel. 016/22 44 38.

Abonnementprijs: 50 fr. (studenten),
150 fr. (niet-studenten), 350 fr. (steun).
Te storten op rek. nr. KB 431-0079541-68
t.n.v. ASR-VETO, Van Evenstraat 2d,
Leuven, met vermelding van 'VETO-
abonnement' en evt. nr. studentenkaart.

Redakties steeds op vrijdag
om 17 uur (open voor ieder) op 't Stuc,
E. Van Evenstraat 2d, 1ste verdieping.
Artikels binnen op donderdag voor ver-
schijning, advertenties op vrijdag voor
verschijning.

VETO is een publikatie van de Algemene
Studentenraad Leuven.

EN VERDER
VVS-SVB jaloers op ons?

Een composer is een machi-
ene waarop je kan tijpen.
De machine zorgt ervoor
dattalle woorden netjes ei-
ndigen op het einde van d-
e alinea zonder dat daaro-
m woorden willekeurig ges-
plitt worden. VVS-SVB he-
eft zo geen machine.....

Grenada: de eerste domino gevallen

Grenada is een piepklein eiland in de Caraïbische Zee, voor de kust van Venezuela. Het is tien keer kleiner dan België en er wonen 111.000 mensen, vrijwel uitsluitend engelsprekende zwarten. Bij Grenada horen ook de Grenadines: enkele nog kleinere eilandjes, met samen 5000 inwoners.

In maart 1979 was Gairy weer eens in New York. Ondertussen was op Grenada uitgelekt dat de Mongoose Gang opdracht gekregen had om de oppositie volledig uit te moorden. Er werd dan ook niet langer getalmd: 40 man bestormde de legerkazerne, de soldaten gaven zich over of sloten zich aan bij de nieuwe, jonge machtshouders: The New Jewel Movement.

The peaceful revolution

De machtsvername verliep bijna zonder bloedvergieten. Slechts één politieofficier bleef weerstand bieden en werd neergeschoten.

Niemand bleek bereid om de Gairy-diktatuur te verdedigen en het volk van Grenada schaarde zich entoesiast achter de New Jewel-beweging.

JEWEL is een letterwoord en staat voor *Joint Endeavor for Welfare, Education and Liberation*. De beweging bestond al enkele jaren en hield zich voor de revolutie vooral met bewustmakingswerk bezig. De belangrijkste figuur uit de beweging werd de premier: de jonge, charismatische advocaat Maurice Bishop.

Niet zoals zijn partijgenoten hanteerde hij meestal zware marxistische retoriek, die echter niet direct aansloot bij de dagelijkse gang van zaken in Grenada. Maurice Bishop wordt dan ook vaak een *romantische socialist* genoemd. Grenada was zeker geen totalitaire marxistische staat (zoals Reagan pleegt te beweren), maar veeleer een sociaal-democratie.

Naast de inderhaast opgerichte staatsbedrijfs bleef de privésector immers de drijvende kracht achter de economie van Grenada. De arbeidsvoorwaarden werden gevoelig verbeterd, de werkloosheid daalde van 50% in 1979 tot 10% in 1983!

(vervolg op p. 6)

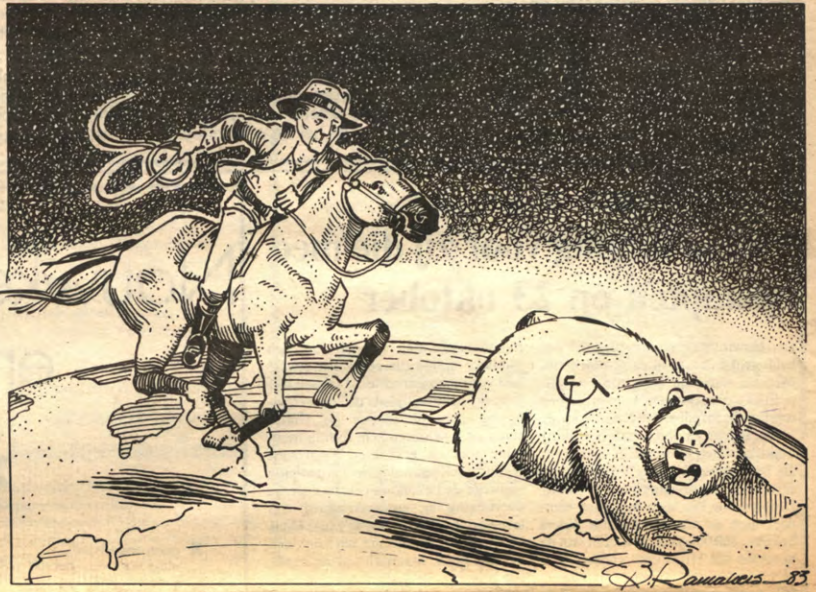
Zoals alles in de buurt werd het eiland destijds door Columbus ontdekt. De Spanjaarden en de Fransen waren er kortstondig baas, maar vanaf 1763 werd Grenada een Engelse kolonie.

Meer dan twee eeuwen Engelse kolonisatie waren wel bepalend voor de taal die op het eiland gesproken wordt, maar niet voor de godsdienst: het *katholicisme is er nog steeds de belangrijkste godsdienst*.

In 1974 werd Grenada *onafhankelijk*. Ex-vakbondsleder Eric Gairy werd de eerste premier, Queen Elisabeth bleef het officiële staatshoofd. Ze wordt op Grenada vertegenwoordigd door een gouverneur, die een louter administratieve en decoratieve functie heeft. Grenada is een *dominion* van Groot-Brittannië, het maakt nog steeds deel uit van het Britse Gemenebest.

Eric Gairy voerde een waar schrikbewind: alle oppositie tegen zijn beleid werd in bloed gesmoord. Zijn privé-militie, de Mongoose Gang, een allgaaarte van misdadigers van gemeen recht, diende als repressieapparaat.

Redenen voor protest tegen Gairy waren anders voldoende: hij verwaarloosde zijn land volledig en verspilde zijn tijd met zwarte magie. In de Verenigde Naties voerde hij vaak het woord... over zijn grote passie voor vliegende schotels.

Pol & Sok heeft een kring

De kringverkiezingen in Pol en Sok zijn achter de rug zonder uitpattingen à la Ekonomika. Even onstond er nog wat beroering toen op de vooravond een debat doorging tussen de twee ploegen. Afgezien van de 'affiche-affaire' had de ploeg Paniek weinig (vertegenwoordigd door Sam De Smedt, Verbeke Hilde en Vanbecke-vorst Miet) weinig te vrezen van de konfrontatie met de koncurrentie bestaande uit een triumviraat, met ex-praeses Eric Junes naast Marc Samson en Dirk Laenen.

telijk gelach in de zaal natuurlijk!

Studenten- vertegenwoordiging

De mensen van ploeg 3 die al ervaring hadden inzake studentenvertegenwoordiging op de diverse raden (POK, Departements- en fakulteitsraad) meenden dat dit louter informatief moest opgevat worden omdat de studenten nu eenmaal toch niks in de pap te brokken hebben. Er kwamen ook vragen uit het publiek met betrekking tot de Sociale Raad, omdat daar meestal politieke standpunten worden ingenomen en hoe zouden twee a-politieke ploegen dit oplossen? Beide ploegen vonden een algemene vergadering het meest voor de hand liggende. Ploeg Paniek bekleemtoonde dat de kringvertegenwoordigers een voeling zouden behouden met de basis, hoe dit in praktijk moet gebeuren is nog niet zo heel duidelijk omdat zij geen uitgeschreven politiek willen zien. De Smedt zei dat men van hun niet kon zeggen of ze nu links, centrum of rechts zijn: 'Slechts het nemen van standpunten... kun je enkel vanuit de fakulteit en niet vanuit 'n individuele positie'.

In het begin wilde Ploeg 3 gewoon de plezante uithangen om wat publiek op hun hand te krijgen, in de loop van het debat werden ze zelfs ernstiger mede onder toedoen van prof. Billiet die voor de gelegenheid als moderator funktioneerde. Zo eisten zij bijvoorbeeld geen les in de voormiddag, onder het motto 'Wij halen u toch niet uit uw bed als u er pas in ligt'.

Heel wat serieuzer ging het eraan toe als Ploeg Paniek het woord nam: 'Onze ploeg is niet gegroeid vanuit een idee, een woord en ook niet uit een zatte bui... eerder vanuit de daad. In die zin, zonder de intentie te hebben met een ploeg te beginnen, 'n aantal groepen met regelmatig dezelfde mensen begonnen zijn met een tweede zitwerking, eerste kan-opvang en de groep van de verkiezingen.'

Paniek wil ludiek zijn, de autonomie van de werkgroepen respecteren, zij staat eveneens voor een a-politieke aanpak d.w.z. dat zij zich verzet tegen infiltratie van politieke partijen of politieke verenigingen. Iemand uit het publiek had blijkbaar niet goed geluisterd en maakte de opmerking dat Ploeg Paniek 'a-vredespolitiek' was (in plaats van a-verenigingspolitiek), har-

derhalf uur was het debat al afgesloten en gingen beide ploegen zich opwarmen voor de verkiezingen, die de volgende dag (26 oktober) zouden doorgaan. Het debat had op ruime belangstelling kunnen rekenen (tussen de 150 à 200 man); dit was eveneens het geval voor de verkiezingen zelf, waarvoor 37% van de Pol & Socpopulatie opdaagde. Er werden 4 onthoudingen genoteerd, 63 stemmen — waarschijnlijk trouwe Politika-bezoekers — gingen naar ploeg 3 en ploeg Paniek haalde de meest duidelijk afgetekend met 177 stemmen.

Misschien is dit voor een groot deel te danken aan de tweede zitopvang en het onthaal van de nieuwelingen, ondanks de minder leuke presentatie op het debat. De winnaars hebben alvast heel wat op hun programma staan: verschillende werkgroepen zullen het daglicht zien waaronder een *werkgroep theorie* die de filosofische toer zal opgaan. Hoe de afgevaardigden voor de verschillende raden zullen worden aangeduid en hoe het dagelijks bestuur van de kring zal gebeuren werd tijdens het debat niet duidelijk. Later bleek dat Paniek zelf de posten verdeeld had, het zijn allemaal mensen met weinig of geen ervaring terzake.

Als je weet dat er verleden jaar helemaal niets gebeurde (alleen het kafee bleef draaien) dan kunnen we nu alleszins zeggen dat er een kring is. Er is wel geen praeses — maar wie heeft daar behoefte aan — een soort coördinatie-komitee van Sam, Hilde en Miet zal de algemene leiding in handen nemen. Hoe de relatie zal zijn met het kafee is ook nog niet glashelder, iemand merkte op dat de boekhouding van de kring en het kafee niet juridisch samen voegbaar zijn.

Het zou dus best mogelijk zijn dat beide geheel onafhankelijk van elkaar verder werken, maar laten we niet vooruitlopen op de tijd en afwachten wat het worden zal.

Koen Verboven
Pascal Lefèvre

Het was een tijdlang stil bij Pol & Sok. Na een roemrucht verleden leek de kring plotseling door de knieën gegaan. Enkele dapperen sloegen de handen in elkaar en zieldaar: een debat, verkiezingen en de kring der sociale wetenschappen werd nieuw leven ingeblazen. Op de foto: de winnende Ploeg Paniek (althans, enkele ervan) én het oppositievoerende triumviraat broederlijk voor het fakkefe 'Politika'. (foto Wim Verhelst)

Rechtzetting Medisch Centrum

Het bericht dat enkele weken geleden in Veto verscheen over het Medisch Centrum bevat een fout, die de studenten wel wat geld kan kosten: het telefoonnummer is 23.49.21 (in plaats van 22.49.21).

REDAKTIONEEL

Een parlamentsdebat. De beloning voor de 400.000 mensen die in Brussel protesteerden tegen de verwachte installatie van Pershings en Cruise-raketten in West-Europa. Het debat mag zelfs twee dagen in beslag nemen, en zal handelen over 'vrede en veiligheid' in zijn geheel, evenals over het bevoegdheidsvraagstuk in die materie. De massale verontwaardiging, die een bijkomend juridisch steunpunt meende gevonden te hebben in de in 1962 gevelde beslissing om het kern dossier altijd via het parlement te behandelen, wordt echter door de Martensen en Tindemans openlijk genegeerd.

Die zijn vastbesloten om enkel de regering over de plaatsing van de raketten te raadplegen. Ter verdediging verwijzen we hiervoor naar toestanden in de vierde Franse republiek, en naar het gevaar dat emotionele demagogie voor een zware beslissing als deze zou betekenen. Enkel de ACW'ers in het parlement

kunnen een en ander nog tegenhouden. Vooral sinds VAKA zich gekeerd heeft tegen een referendum lijken de ACW'ers binnen de CVP te staan tegenover een historisch dilemma. Zullen zij uitsluitend het hoofd durven bieden aan de banvloeken van de Martensen en de Tindemans? En zo ja, zullen er voldoende ACW'ers in het parlement te vinden zijn als tegengewicht voor de pro-stemmers vanuit de oppositie, zoals het Vlaams Blok, RAD, FDF, enzovoort...

Jammer toch dat die ACW'ers zo verward zijn over wat ze juist willen. In het begin was het ACW-standpunt erg duidelijk: de plaatsing van alle Natoraketten moest worden opgeschort zolang er in Genève nog hoop op een akkoord was.

Op de betoging komt plots dhr. Blankaert (ACW'er!) roet in het eten strooien: hij wordt door de media opgekrak als vedette van de manifestatie, en het ACW-standpunt

heeft vanaf dan ipso facto enkel nog betrekking op de plaatsing van de raketten in België. Vendetta? Als enkele dagen na de betoging het voor de zoveelste keer opnieuw geamendeerde Agalev-voorstel in de kamercommissie op tafel wordt gelegd, stemmen twee ACW'ers de tekst mee weg. Nochtans was die uiteindelijk erg gematigd geworden: in plaats van 'een verbod op elk nucleair materiaal in België' vernoemde het wetsvoorstel van Dierickx nu nog slechts 'een verbod op de installatie van bijkomende strategische nucleaire wapensystemen'.

En was dit niet het oogmerk van de betoging op die 23ste oktober, waar zoveel ACW'ers mee in opstapten, evenals de betrokken ACW-parlementsleden?

Acht november (en mogelijk ook nog 9 november) wordt dus weer een historische hoogdag in onze parlementaire (nou ja) democratie. Het

nu al bijna in melodrama vervallen discussiespelletje over de 'theatre forces' — zoals die nieuwe raketten zo mooi genoemd worden — mag onder het begerige oog van de TV-camera's en de hongerige persluis opgevoerd worden. Spektakel, spanning en variatie gegarandeerd. Want Gemengde gevoelens binnen de SP die enerzijds het genoegen mag smaken de CVP verdeeld te zien en van daaruit een zwaar geïndekseerde stemmenwinst projekteert, maar die anderzijds met pijn in de buik moet constateren dat de raketten al bijna geplaatst zijn. En als delikatesse op het menu het al dan niet oorspronkelijk 'strategisch' bedoelde schisma binnen de CVP. De oranje telefoonlijnen in België staan heet. Stemmen ronselen binnen de eigen partij: het is niets nieuws, maar nooit is het zo'n openlijke en dwingende noodzaak geweest. Hun zelfbeeld moet eronder lijden.

De redactie

Vrije Tribune

Een uitdaging voor zij die mee opstapten op 23 oktober

Drieëntwintig oktober 1983 wordt een belangrijke datum in de geschiedenis. Mensen, van alle oorsprong en alle politieke strekkingen komen samen om hun bezorgdheid te tonen voor de vrede. Een groot deel van de bevolking blijkt ons defensiesysteem niet meer als beschermend aan te voelen, maar eerder als een dreiging voor de vrede. Deze reactie kan men begrijpen wanneer men de angstaanjagende cijfers bekijkt: 300.000 keer de kracht van de bommen die Hiroshima en Nagasaki vernietigden zijn in het bezit van de VS, en minstens evenveel zijn langs de andere kant op ons gericht.

Angstreacties zijn echter steeds gevaarlijk. Niet alleen kunnen ze te gemakkelijk met gevoelsmatige argumenten worden gemanipuleerd, maar bovendien geven ze meestal blijk van een geringe kennis van de feiten. Willen we de situatie nuchter bekijken, dan moeten we beide partijen aan het woord laten.

Kolonel Everaert stelde de zaken zeer duidelijk gedurende de universitaire vredesdag in de fakulteit van toegepaste wetenschappen, verleden jaar. Willen we vrede, zo zei hij, dan bestaan er twee manieren van aanpakken: De eerste noemde hij de optimale strategie. Ze bestaat erin de internationale spanningen aan de wortel aan te pakken zodat geen enkel conflict nog mogelijk wordt. Dat is de taak van organisaties zoals de UNO. In Europa is men er zo in geslaagd dat een oorlog tussen Frankrijk en Duitsland, 40 jaar na de tweede wereldoorlog, ondenkbaar is geworden. Op wereldvlak is dit echter nog niet realiseerbaar en moet men een minimale strategie opstellen om zich tegen een eventuele agressie te beschermen.

Deze laatste vraag stelt men vanuit pacifistische zijde soms wel in vraag. Dit is meestal het gevolg van een onvoldoende kennis van het socialistisch regime, waarvan één van de idealen is het communisme over heel de wereld te verspreiden. Het blijkt echter dat de meerderheid van de bevolking een regime verkiest waar elke mens zich vrij kan ontplooiën. Ook al zijn onze structuren in dat opzicht ook niet ideaal, tenminste laten ze aan elk een de vrijheid om zijn godsdienst te belijden, om te denken en zich vrij uit te drukken. Het bewustzijn van onze bevoorrechte situatie en de vastberaden wil deze niet prijs te willen geven is een onontbeerlijke stap om ook onze kleinkinderen de kans te geven volwaardige mensen te worden.

De volgende stap bestaat erin deze idee van verdediging te konkretiseren. Is er daarom een leger nodig? Is geweldloze defensie niet een realiseerbaar doel? Ghandi is daar het type voorbeeld van. Spijtig genoeg leefde Ghandi in een andere situatie als wij nu. Zijn vijanden waren Engelsen: ze

moesten rekening houden met een publieke opinie die een zeker gevoel had voor mensenrechten. Dat zou niet gewerkt hebben tijdens de 2de wereldoorlog: hoe de Joden de Duitse soldaten ook ontvingen, hun bestemming was de gaskamer. Daarnaast veronderstelt geweldloze verdediging vanwege de bevolking een zeer sterke overtuiging en een bereidheid zijn leven op te offeren voor de zaak. Dit is het grootste probleem: wij zijn geen helden, maar materialisten en egoïsten.

Een militaire verdediging vereist natuurlijk ook een bereidheid zijn leven te geven, maar tenminste heeft men een houvast; het lijkt wat minder op zelfmoord. Het Zwitsers leger kan in dit opzicht als voorbeeld dienen. Het is op de eerste plaats een leger van mensen. De hele bevolking werkt er mee voor een geloofwaardige verdediging. Wapens zijn er, maar die blijven tot een minimum beperkt. Het benadert het systeem van een guerrilla-leger.

Een guerrilla echter veronderstelt reeds een bezetting door een vreemde mogendheid voor dat hij iets kan doen.

(vervolg op p. 12)

Tombow Normliner System PG

Nauwkeurig tekenen en snoepel schrijven.

Nieuw

Tekenen in 7 lijndikten
0.18 0.25 0.35
0.40 0.50 0.60 0.70

- ★ geen onderhoud: altijd klaar voor gebruik droogt niet uit
- ★ nauwkeurige lijndikten
- ★ navulbaar
- ★ universeel voor technisch tekenen, grafieken, illustraties en ontwerpers, doch ook geschikt voor notities, brieven etc.

acco
tiensestraat 134-136
3000 Leuven

ADVERTENTIE

De steen in de kikkerpoel - De knuppel in het hoenderhok - De steen in

Het is belangrijk dat de logica geweld wordt aangedaan. Alles wat er vanaf dat Moment gebeurt, is hoedanook irrationeel, niet te verklaren binnen het post-industriële discours. Realiteit wordt eens en voorgoed ontmaskerd als fictie. Het verschil tussen leven en dood bestaat niet meer. Begrippen — tot voor kort zelfs als werkelijkheden beschouwd — als geschiedenis en evolutie zijn, als eerste stap, van hun referentiële vervolgens van hun normatieve waarde ontdaan.

Om het duidelijker te zeggen: personen, feiten, gevoelens verwijzen naar niets meer, noch naar het 'vies en bloed' van hun bestaan, noch naar het aanknopingspunt dat ze vormen om de werkelijkheid te begrijpen. Samengevat: chaos.

Dit soort tijd- en ruimteloosheid; dit eksistentieel vakuum, bestond in Hiroshima en Nagasaki, in de wereld van na "Dr. Strangelove", in "Kansas City" uit "The Day After".

De Bom is gevallen, en of dat nu in een wereldse of in een film- of televisie-omgeving gebeurt, dat is bijkomstig. Dat vernietiging een idee is waar mensen mee spelen alsof het gaat om schieten in een kernmist, dat is wat betreft personen. Waanzin is geen waarheid, waanzin is een boeiend en schokkend verhaal.

Waarom blijft er een motel overleefd staan na het Moment, en wie zijn de geprivilegeerden die er verblijven. Niet de machthebbers van vóór het Moment, want aan beide zijden — en het is niet zonder belang de wereld in twee kampen op te delen, het getal twee is bruikbaar voor alle relaties, alles is tot twee te herleiden — zijn deze creaturen geraffineerd genoeg om elkaar uit te schakelen. Na een bepaald verloop van de strijd uiterwaard, als de volgende statia niets meer nodig hebben om hun eigen logica te ontwikkelen en te volgen.

Toch kunnen het ook geen anonieme mensen zijn — veertigers op een reünie, twintig jaar na het samen afstuderen, of chiroleiders die op retraite het nieuwe werkkar voorbereiden — want enkel een ingenieuze beveiliging kan zo'n voorspelbare en angstaanjagende concentratie van individuen beschermen tegen die Bom.

Wie moest weten dat die figuren daar samen waren, die wist het ook, en spaarde hen uit angst of uit berekening. Verder is deze machinatie oninteressant, de verantwoordelijken zijn uitgeschakeld, enkel het gebeuren, daar, met die personages, is nog van tel.

De logica is geweld aangedaan. Dat handjevol mensen 'leeft' niet meer vlak vóór het Moment. De

meesten zijn geëkseuteerd, ofwel volgens maatschappelijke regels die toen aanvaard werden, ofwel — en dat is evenmin een probleem in deze context — brutaal vermoord door precies diegenen die nu aan de overzijde van de tafel zitten. De laatste is gestorven zoals de statistische meerderheid van wat vroeger 'menschheid' heette: natuurlijk.

Jürgen Stroop, Rudolf Höss, Oskar Schindler en Anne Frank, vier mensen die enkel met elkaar gemeen hebben dat hun eksistentieel drama's op hetzelfde moment plaatsgrepen in Polen, een plaats waar ze eigenlijk niets te zoeken hadden: Warschau, Krakau en Auschwitz, drie ruimtes die om vele redenen niet uit het kollektief geheugen weg te branden zijn. Maar dit is, structureel gezien, niet de voornaamste reden om deze personages hier opnieuw te laten zwijgen en zich, ter compensatie, met getekende banaliteit te laten bezighouden.

Behalve Anne Frank, wiens dagboek al vele jaren de herinnering aan het meest onvoorstelbare drama, de Endlösung, hebben de drie anderen zich in de meta-geschiedschrijving, die we literatuur noemen, opvallend naar voren geschoven. Höss als de historische antagonist in William Styrons "Sophie's Choice", Stroop in het gevangenisrelaas van de Poolse verzetsleider

Kazimierz Moczarski, en Schindler als onwaarschijnlijke held in Thomas Kenally's "Schindler's Ark".

Wat hen met elkaar verbindt is duidelijk, wat hen verbindt met deze nieuwe tekst — die niet meer pretendeert te zijn dan de zoveelste herschikking van wat iedereen weet — moet nog uitgelegd worden. Dis is het verhaal van de voortdurende eksplikaties, voor lezers die ten hoogste hun eigen duiding aan de massa hier uitgeschreven duiding kunnen toevoegen. Dit is een totalitaire schriftuur, en in die zin een reflectie van minstens twee van de vier protagonisten.

Vier hoofdrolspelers die dit gemeen hebben: zij kunnen optreden in de remake, want zij kennen het oorspronkelijk scenario. Het duivelse van wat wij geschiedenis noemen, is dat het geweten nooit gezuiverd wordt, dat er integendeel op toegezien wordt dat zij die de gruwelen het best kennen nooit definitief stierven. Niets fysisch, alleszins mentaal, maar dit onderscheid blijkt volkomen onbelangrijk. Zij kunnen alle vier grinniken, want zij weten beter dan ieder ander waar het mee te maken heeft. "L'histoire se répète", de meest misbruikte platitudes, kan hier niet ontbreken. Wie schrijft er eigenlijk, en wie leest er verder?

Ondergetekende

Het is wellicht nog niet tot u doorgedrongen, maar als huurder bent u er slecht aan toe. Niet alleen wordt uw juridische positie als huurder nu al jarenlang geregeld door zich jaarlijks wijzigende wetten, die bovendien zo kompleks zijn dat zelfs een slimme jurist er moeite mee heeft, maar ook wat rechtsbescherming en rechtshulp betreft staat de huurder in de vrieskou. Tenslotte zal een parlementaire veldslag nodig zijn om liberale Gol ervan te weerhouden er zijn voor de huurder katastrofale wetsontwerp door te krijgen.

Maar terzake. Genoemde komplekse en gebrekkige juridische hulpverlening heben onlangs talloze kotbazen ertoe verleid de huurprijs van hun koten fiks op te slaan, meer zelfs

Kotbazen tellen te veel

dan ze wettelijk mogen.

Let wel, het gaat hier uitsluitend om koten die worden verhuurd aan een student die daar verleden jaar ook zat; studenten die dit jaar voor het eerst een kamer huren, of een andere kamer als verleden jaar, betalen, de wet laat dat toe, de prijs die de verhuurder hen oplegt.

De praktijk wijst uit dat bedoelde bijlagers niet gering in aantal zijn. Terwijl de eerste- en tweedejaarsstudent van kot wisselen als van fietsplaat, kiest de modale derdejaarsdoorgaans een kot voor de Leuvense eeuwigheid.

6 of minder, niet meer...

Volgens de wet nu mogen deze bijlagers vanaf 1 oktober '83 maximaal 6%

meer betalen als verleden jaar. Een voorbeeld: verleden jaar betaalde je maandelijks 3000fr. Je lief zit om de hoek en je besliste niet te verhuizen. Welnu, dan betaal je dit academiejaar hoogstens 3000 + 6% (180) = 3180fr. Of je voor dit jaar een nieuw kontrakt ondertekende dan wel verleden jaar een kontrakt voor verschillende jaren ondertekende doet hier niets terzake.

Ook wat je kontrakt zelf over mogelijke prijsverhogingen zegt speelt geen rol, tenzij evenwel deze lager uitvallen dan genoemde 6%.

Bedoeling hiervan is de inflatie in te dijken (de huurder te beschermen, dacht je), en aangezien dat een zaak van nationaal belang is kan zelfs geen verhuurder er van afwijken.

...Hoewel

Als je dus, niet van kot veranderd bent en sinds oktober meer als 6% méér betaalt, zit je fout. En als je bv. 30% of zelfs de helft meer betaalt, verhogingen die ons bekend zijn, zit je pas goed slecht.

Toch moet enig voorbeeld worden gemaakt. Vooreerst is het mogelijk dat je kotbaas, tijdens de vakantie bv. een douche heeft laten installeren of je kamer heeft verruimd. In dergelijke gevallen mag de huurprijs iets meer dan 6% omhoog. Een soortgelijke redenering geldt voor het geval je een andere, mooiere of ruimere kamer in hetzelfde huis bent gaan betrekken.

Moelijker ligt het wanneer je een globale huurprijs betaalt, dit is een prijs waarin zowel de eigenlijke huur-

prijs als de kosten (voor energie) en lasten (allerhande taken) begrepen zijn.

Teoretisch kan in dat geval slechts meer dan 6% opgeslagen worden wanneer de eigenaar met facturen, welke je als huurder kan opeisen, bewijst dat de kosten (voor verwarming bv.) effectief gestegen zijn. Het dubbelzinnige van deze problematiek ligt hem nu hierin dat de wet enkel voorziet in de mogelijkheid voor de huurder — en verhuurder — om een splitsing van de huurprijs in basishuurprijs en kosten/lasten te vragen.

Deze splitsing moet schriftelijk worden aangevraagd en kan slechts gebeuren op grond van facturen die de kosten van het vorige jaar bewijzen. Bovendien kan ze enkel bekomen worden voor de toekomst. Gevolg van de splitsing is dat enkel nog de basishuurprijs kan geïndexiseerd worden terwijl een verhoging van de kosten en lasten door de verhuurder moet worden bewezen door middel van facturen.

Als u iets in die richting wil forceren neemt u toch best eerst contact op met

de Huisvestingsdienst, Jan Stasstraat 12.

Onze Huisvestingsdienst

De onwettelijke prijsverhogingen waarvan sprake werpen trouwens een bijzonder licht op onze Huisvestingsdienst. Het is duidelijk dat wij, studerende huurders, met een dergelijk orgaan nog niet zo slecht af zijn, beter althans dan onze werkende en werkloze kollega's huurders. Vraag is echter in hoeverre deze dienst, die zich een in hoofdzaak bemiddelende functie toemest, deze tactiek kan volhouden in gevallen waarin de wet flagrant met de voeten getreden wordt. Met een verhuurder die ten onrechte en zich hiervan bewust 50% opslaat ga je toch niet onderhandelen zeker? Nee die pak je bij de kraag.

Sociale Raad

Of beter nog: je lapt hem een proces aan zijn broek. En dat is nu precies waar Sociale Raad aan denkt. Dit moge dan ook een oproep zijn aan het adres van allen die menen dat hun kotbaas te veel heeft opgeslagen en hieraan iets willen doen. Kom eens langs op 's Meiersstraat 5 en leg ons je geval uit. Over het risico van de proceskosten hoef je je geen zorgen te maken. Wij kennen zo onze weg wel.

Jan Debucquayt
Pol Deltour

Stageplaatsen

Het rommelt in de fakulteit geneeskunde. Een klein beetje maar, uiteraard. Maar toch luid genoeg om 'tot onze redaktielokalen door te dringen. Waarover gaat het. Een aantal studenten wilden huisartsstage lopen in een groepspraktijk, een in Genk en een in Lommel (huisartsstage is een onderdeel van het programma voor vierde dok). Het is de gewoonte dat geneeskundestudenten zelf zoeken naar een dergelijke stageplaats, omdat de fakulteit het erg jaar erg moeilijk heeft om voldoende artsen te vinden die bereid zijn een student bij hen huisartsstage te laten lopen. Toch werd er deze keer geweigerd.

Sterker nog. Naar verluid heeft eerst de fakulteit aan de noederm getrokken. De student kreeg een brief van de groepspraktijk waarin gezegd werd dat de zaak niet doorging; en de groepspraktijk kreeg een brief van de student waarin hij zijn stage opzegde. Een eenvoudig bedrog, waar student en groepspraktijk snel achter kwamen. Dit gerucht werd door ons echter niet gecontroleerd.

Op het eerste gezicht is de weigering echter hoe dan ook een vreemde zaak.

Of niet... In de groepspraktijk zitten immers een aantal PvdA-sympatisanten, en de fakulteit maakt er geen geheim van, dat zij vindt dat KUL-studenten niet horen stage te lopen bij militanten van deze partij. Toen de studenten eens een onderhoud aantroefen bij decaan Casteels over deze kwestie, stuurde deze hen binnen de halve minuut lakoniek de laan uit met de mededeling dat zij mochten stage lopen waar zij maar wilden, maar dan wel niet als KUL-student. Zij moesten maar een andere universiteit kiezen.

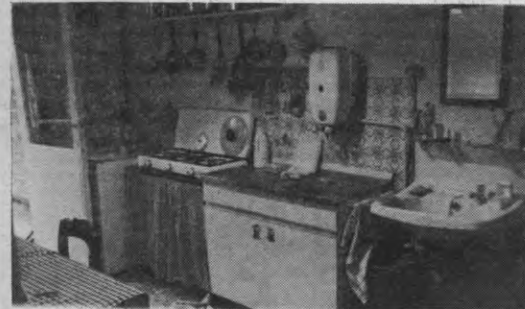
Daar bleef het, ook bij verdere contacten, bij, zodat de studenten besloten rond deze zaak actie te voeren binnen (en gedeeltelijk buiten) de fakulteit. Nochtans staan zij uiteraard vrij machteloos, tenzij zij massaal steun zouden krijgen van geneeskundestudenten. Als zij immers, ondanks het verbod van de fakulteit, toch stage gaan lopen bij de groepspraktijken, kan de fakulteit die stage onbestaande verklaren, en verliezen zij hun diploma.

Anderzins is het moeilijk om in het laatste jaar geneeskunde veel mensen voor de zaak te mobiliseren, omdat de meesten druk bezet zijn met stages en lessen, en het contact tussen de studenten, door een jaar stage in derde dok.

In een pamflet dat deze studenten uitdeelden, krijgt de fakulteit een ferme veeg uit de pan voor deze beslissing. Niet helemaal onterecht. In de groepspraktijken is de kwaliteit van de eerstelijns hulpverlening inderdaad vaak hoger dan bij gewone artsen, al was het maar omdat er vanuit verschillende hoeken gewerkt wordt aan de problemen van de patiënten (de interdisciplinaire aanpak). De leden van de groepspraktijk doen ook actiever aan herscholing dan elders de gewoonte is.

Stuk voor stuk principes die door het Akademisch Centrum voor Huisartsengeneeskunde aan de fakulteit verdedigd worden. Het blijft dan ook een beetje een mager argument dat PvdA-lidmaatschap niet te stoken valt met de geest van de KUL. Vooral omdat ook andere artsen aan politiek doen. Daarover is wel nooit iets gezegd op de fakulteit.

De maatregel is dan ook in zekere zin willekeurig. De studenten voegen er in het pamflet nog aan toe, dat het in zekere mate logisch is, als dokters aan politiek doen. Als er bijvoorbeeld veel gevallen van loodintoksikatie zijn, is het normaal dat de dokter niet alleen de patiënten behandelt, of ze adviseert te verhuizen, maar ook dat hij poogt een eind te maken aan de oorzaak van die loodvergiftiging. Maar daaraan komen veel dokters niet toe door hun drukke dagelijkse bezigheden, terwijl men er in een groepspraktijk wel oog voor kan hebben.

In deze tweekamer 'flat' werd — bij gebrek aan beter — de lavabo door de bewoners zelf geplaatst. En straks ook nog 'es 50% huurstijging?' (foto Rudy Vandamme)

Het beste uit de kringbladen

Vanaf heden gluren wij met Veto naar het reilen en zeilen in de kringbladen, via het kringblad. Het beste uit de kringbladen zal in deze rubriek te voorschijn worden gebracht. Aan de kringbladen een logische oproep, dat zij hun kringblad aan Veto doorsturen!

Het onthaalnummer van Merktorke (het kringblad der studenten aardrijkskunde) heft al direct een waarschuwend vinger op. 'Misschien was je in de humaniora iemand die het zich kon permitteren om een gans jaar niets te doen en er dan toch in slaagde om er met brio door te komen. Dat zal vast en zeker niet meer lukken'. Het artikelje 'Blok eens lekker door, da's goed voor de lijn' heeft twee gouden adviezen in pacht. 'Het meest gangbare en betrouwbaarste systeem bestaat erin om na enkele weken je cursussen eens open te slaan. Niet om echt te blokken, maar wel om ervoor te zorgen dat je alles begrijpt, om te structureren, om hier en daar te onderlijnen, of om samenvattingen te maken.'

'Het is werkelijk onmisbaar om goeie vriendjes te worden met je jaargenoten, niet alleen voor de goede sfeer in het jaar, maar ook omdat je bij hen terecht kan om uitleg te vragen of als je moreel al eens in de put zit'. In het artikel 'Proffen-profiel' worden de neo-Merkatorianen ingewijd in de onhebbeligheden van de profffen. 'Vooraan staat een struise, wat onhandige gebrilde verschijning. Zijn onleesbaar geschrift zal je menigmaal tergen. Ik raad je verder ten stelligste aan te lachen als de mop van de elektronen aan de Naamepoort de revue passeert.' (m.b.t. Prof Olieslager) 'Wie teveel prult met zijn pen (lat, gom, potlood, vals gebit, ritssluiting) of wie dringend de laatste roddels wil bespreken, is nu alvast gewaarschuwd: deze prof apprecieert dat niet zo. En wie denkt te moeten lachen omdat de prof zijn blik altijd ten hemel richt, is ook gewaarschuwd: de prof apprecieert dat niet zo (en ziet-hoe doet hij het-alles)'. (m.b.t. Prof VanMingroot)

In het artikel 'Mijn ros, een ijzeren' wordt het fenomeen van de fietsendiefstallen — Leuven staat bijna in het Guinness-rekordboek hiermee — onder de verschrikte neo's geïntroduceerd.

'Sluit je fiets niet enkel met je voorwiel, dit kan op 1 minuut van de kader worden losgevezen. En zorg ook dat aan een deel van de ketting iets zwaars hangt (een Leuvense fietsenjatter heeft ook wel eens stevige schouders.) Zo iets zwaars vind je bijna overal, bv. een verkeersbord, een rooster van een keldervenster, een fietsenrek.' Het artikel wordt afgesloten met een heuse bezwering: 'Diegene die niet wil luisteren, en dan bovendien komt aandragen met een ordinaar nummerloot krijgen van mij voor een liter bij gratis les in: hoe krijg ik in 3 minuten zo'n nummerloot open?'

Het onthaalnummer van de kring pedagogie heeft blijkbaar tranen en bloed gekost aan de samenstellers. Het blad opent met een opmmerking over Guust, 'die van puur ellende in slaap gevallen is, en nu verder in een hoekje ligt te maffen'. In het blad wordt fors uitgehaald tegen profffen die 'te lui zijn om zelf een cursus uit te geven.' 'Die luiheid wordt dan weggemoffeld onder allerlei academische argumenten en de studenten zitten met de gebakken peren. Bovendien hebben de profffen de zeer onwetenschappelijke neiging om ex-cursussen te geven, d.i. stof die aktueel en belangrijk is zodat ze onmogelijk gemist kan worden in een volwaardige opleiding. Waarmee dan meteen gezegd is dat alle vroeger afgestudeerde pedagogen die die ex-cursussen niet hebben gehad, niet volwaardig zijn. Terug naar de unief, en herscholen godverdomme!' Dit is de inleiding tot het voorstellen van de kurstdienst van de kring. In pedagogie heeft men het blijkbaar niet erg begrepen op de profffen. 'Een prof is iemand die misschien heel vreemd en ver weg staat van je eigen leven. Nachtans is hij, hoe raar dit ook mag lijken, ook slechts een mens die niet alles langs alle kanten kan bekijken. Zo kan het gebeuren dat zij zich niet kunnen inleven in de leer- en studerwereld van hun studenten. Indien je dus merkt dat zo'n prof een beetje begint door te slaan, of eventjes 50 bladzijden meer ziet dan het vorig jaar... aarzel dan niet om samen met de jaarverantwoordelijken de prof duidelijk te maken dat je zo iets niet kan nemen.' Over die jaarverantwoordelijken schuift de kring al een visie naar voren. 'Voor dit soort dingen (bv. organisatie van een week-end) is het aangewezen dat er een duidelijk voor-

PS: Merktorke info, jaargang 19 nr.00, september

Onthaalnummer Pedagogische kring, wetenschappelijke ondertitel: Inleiding tot pedagogische vraagstukken m.b.t. psycho-, sociologische en culturele aspecten van de eerste kan. ped. wet., 1983-1984

Vanzwam

ALLE DAGEN GEOPEND!

KORTING op vertoon van studentenkaart

ijschaatsbaan leuven

pirouette

016/200719

ijschaatsen op goedkoopste ontspanning

Speciale Studententickets lees Veto

ADVERTENTIE

ASR neemt BPA-archief over

In mei jongstleden onder- tekenden de Algemene Studentenraad en het Bevrijdingspersagentschap een overeenkomst, waarbij de ASR in ruil voor de betaling van een aantal schulden van BPA (het betreft hier een bedrag van 45000 Bf) eigenaar wordt van het documentatiecentrum van deze organisatie. Het hele archief verhuisde intussen reeds naar een lokaal op de eerste verdieping in de 's Meiersstraat 5 (waar ook Sociale Raad gehuisvest is). Het kreeg de welriekende naam *Persdokumentatie-ASR* mee en is vanaf heden elke dag geopend..

Door deze overname keert BPA terug naar de organisatie waarbinnen ze het levenslicht zag. Het Bevrijdingspersagentschap werd in oktober 1974 opgericht als een Werkgroep Informatie van de ASR. Haar taak bestond erin enerzijds een degelijk documentatiecentrum uit te bouwen, anderzijds op regelmatige tijdstippen een nieuwsbulletin te sturen naar een aantal media.

Dit initiatief kwam er als gevolg van de verminde berichtgeving in de pers over de studentenakties. Als voorbeeld gold de werking van het l'Agence de Presse Libération (APL) in Frankrijk. Dit persagentschap stuurde vanaf juni 1971 dagelijks een nieuwsbulletin met binnenlands en buitenlands nieuws naar alle Parijse redakties. APL wilde journalisten de kans geven zich ongecensureerd uit te drukken, en vooral het woord geven aan het volk en de strijd die het voerde.

In eerste instantie presenteerde de Werkgroep Informatie aan diverse tijdschriften en kranten, artikels in de vorm van bulletins, die handelden over de studentenaktie, om aldus nieuws te brengen dat de andere persagentschappen verzwegen. Het eerste jaar werkte BPA met materiële steun, en binnen de structuur, van de ASR. In december 1975 werd BPA een autonome VZW en zou het financieel op eigen benen staan.

Ondertussen was het periodiek bulletin aan de nieuwsmedia een tijdschrift geworden, dat aan iedereen te koop werd aangeboden. Ook de problematiek was verruimd.

Statuten

De vereniging heeft doel, informatie en documentatie te verzamelen, te produceren, te verspreiden, die kan bijdragen tot het tot stand brengen van een anti-kapitalistische samenleving, stond in de VZW-statuten (22 december 1975) als doel ingeschreven. BPA zag de strijd op het vlak van de informatie als een integraal onderdeel van de ideologische strijd tegen het kapitalisme.

Tegenover maatschappijbehoudende

kranten en tijdschriften, een maatschappijkritische pers. Tegenover persagentschappen in handen van industrie en staat, persagentschappen in handen van het volk, schreef men in het eerste autonome bulletin, los van de ASR (BPA nr. 40, 24 december 1975). Gedurende 7 jaren zouden aldus een 281 bulletins van de pers worden, en dit in een oplage die maximaal 1000 exemplaren bedroeg. Met steeds diezelfde openingszin: *BPA verzamelt en verspreidt informatie over alle activiteiten die kaderen in de klassen- en bevrijdingsstrijd. BPA wil een schakel vormen voor allen die al dan niet georganiseerd, het kapitalisme fundamenteel in vraag stellen en/of strijden voor een socialistische maatschappij.*

Aktiegroepen konden eigen artikels of communieks kwijt in het blad, en dit gold in de eerste plaats voor alle groepen die door de burgerlijke media stiefmoederlijk behandeld werden zoals arbeiders, immigranten, boeren, scholieren, vrouwen... De meest geslaagde poging in dat verband was de lock-outkrant voor de Boelwerf tijdens de stakingen in 1977. De krant werd bijgeschreven door het stakingscomité en BPA zorgde voor de technische uitvoering.

Interne organisatie

BPA funktioneerde tot januari 1979 als een kollektief in zelfbeheer, met uitsluitend vrijwilligers. Vanaf die tijd was men financieel in staat om eerst iemand part-time te betalen, later full-time.

Vanaf oktober 1979 worden 3 BTK-projecten voor één jaar goedgekeurd, wat vanaf 15 april 1981 nog eens mogelijk is.

De full-timer moet echter op 1 april 1981 worden afgedankt, wegens een te zware loonlast. Op 1 december 1978 was het kollektief al overgestapt inzake drukprocedé van stencils naar offset.

Er zijn korrespondentenkernen in Antwerpen, Gent, Hasselt, Kortrijk en de kernredactie van het blad blijft in Leuven. Het documentatiecentrum wordt professioneel uitgebouwd, een fotodienst opgezet, op Scorpio heeft men een weeklijks uitzenduurlijk, namelijk de *Slecht Nieuwshow*, diverse informatieavonden worden ingericht over de media-sector.

In 1980 wordt in samenwerking met Pour en Liga voor de Rechten van de Mens een campagne gelanceerd ter verdediging van de democratische rechten en vrijheden van de burgers.

Ook waagt men zich aan temannummers zoals het dossier Uiter-Rechts, het dossier Zimbabwe en dergelijke.

Ommekeer

Waar liep het fout? Onvoldoende promotie? Onvoldoende kwaliteit in huis? De opkomst van de krant De Morgen? Het vrijwilligersbestand dat uitdunde?

Op 4 december 1981 doet BPA een dramatische oproep tot discussie met het lezerspubliek ten einde het blad te ziden, maar BPA-282 zal slechts een brief zijn, waarin de heroriëntering van BPA wordt aangekondigd.

Waar de vraag naar informatie vanwege universiteiten, scholen, vormingsorganisaties, actiegroepen, overheidsorganisaties en private personen vroeger gedeeltelijk werd voldaan door de uitgave van het weeklijks BPA-nieuwsbulletin, wordt nu besloten om alle activiteiten te concentreren op het archief- en documentatiecentrum.

Tegelijk worden onderhandelingen gestart met Elcker-Ik, Wereldscholen en Oxfam-wereldwinkels die een jaar later zullen leiden tot de oprichting van het maandblad Komma.

In de brief waarin afscheid wordt genomen van het BPA-afbonnestand wordt onder meer scherp uitgehaald naar het overheidsbeleid inzake steun aan dergelijke projecten. Zoals tal van organisaties liep ook BPA in de 'val' van het systeem. Het BTK-systeem leek te aantrekkelijk om het niet te gebruiken, maar eens het gros van de organisaties erop afgesteld was, werd de kraan langzaam maar zeker dichtgedraaid. Zit er dan toch een strategie achter?

Verdere evolutie

Vanaf 1983 wordt de financiële situatie van BPA als documentatiecentrum bijzonder moeilijk. Zowel een nieuwe BTK-aanvraag, als een aanvraag voor een Derde Arbeidscircuut worden nationaal niet goedgekeurd. BPA biedt in maart 1983 aan de ASR aan, het documentatiecentrum over te nemen, in ruil voor de betaling van achterstallige schulden.

BPA biedt ook aan dat een aantal medewerkers in ruil voor vrijstelling van stempelcontrole, het archiefwerk zullen verderzetten.

Reeds twee maanden later is die overname in knuen en kruiken en wordt er binnen de ASR aan gewerkt hoe dit documentatiecentrum ten dienste kan worden gesteld van de verschillende interne organisaties (onder meer het blad VETO), evenals aan de publiciteit naar buitenuit, naar de studenten toe. De *Persdokumentatie ASR* is vanaf heden elke werkdag open.

Inhoudelijk

Wat is er nu allemaal te vinden in dit centrum? Een aantal kranten en tijdschriften worden verknipt (o.a. Knack, Trends, Spectator, Humo, De

Standaard, De Morgen, Volkskrant, Le Monde, Libération...), en de knipsels worden geklasseerd naar bepaalde onderwerpen toe.

In de *sektie buitenland* is er een klassificatiesysteem per land, en landen met een uitgebreid informatiepakket werden nog eens tematisch onderverdeeld in subtopics (bv. politiek, sociaal, economie...).

De *sektie binnenland* is grondiger ingedeeld (bv. binnenlands politiek, partijen, buitenlandse politiek, arbeidsconflicten, zelfbeheer, werkloosheid...).

Tenslotte is er de *sektie algemeen* (bv. internationale organismen, ecologie, politieke strategieën...).

De uitgebreide onderwerpenregister kan je ter plaatse bekomen.

Naast deze knipsels, zijn een aantal tijdschriften *intakt* geklasseerd. Onder meer *Achterbaks*, *AFF-info*, *Aktief*, *Aktiekranje*, *Aktueel-teksten*, *Alarm*, *Anti-oorlogskrant*... de lijst is veel te lang om hier te worden afgedrukt.

Verder is er ook nog een uitgebreid foto-archief.

Luc Vanheerentals

Persdokumentatie ASR, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven, tel: 016/238575

Fotoboek van de betoging is er...

Nauwelijks één week na de 23/10 betoging ligt het reeds in de boekhandels.

Een fotoboek van ca. 140 blz., met op de voorpagina een prachtige cartoon van GAL, geïnspireerd op de beroemde tekening van Michelangelo in de Sixtijnse kapel. Een viertal teksten werven ter omkadering van de foto-reportage opgenomen. In een inleiding tot het boek schrijft Paul Janssens andermaal een aantal argumenten bij elkaar tegen de plaatsing. Hij heeft het dit keer vooral over het feit dat er geen militaire noodzaak bestaat om raketten te plaatsen tegenover de russische SS-20's omdat o.a. de VS-Polarisduikboten op zich efficiënt genoeg zijn om Rusland ervan te weerhouden tot een aanval over te gaan. Een tweede argument is dat de rakettenplaatsing het Westeuropes kontinent in een aanzienlijk minder veilige positie brengt. Na deze korte inleiding worden 'Standpunten in verband met 23 oktober' afgedrukt. Kriskras door mekaar wordt aan de hand van krantenknipsels een resumé gemaakt van de publieke raket-tendiskussie in België gedurende de laatste maanden.

'Schat, waar gaan we vrijen? Achter die raket?': dergelijke (al dan niet ludieke slogans op de gevoelige plaat gelegd, maar dan wel gespeend van enig kritisch commentaar.

(foto WIV)

tatie door de CVP, de evaluatie van de betoging laat men onkritisch door de perskommentaren schrijven... Bv. het eerste perscommentaar dat in het boek werd opgenomen, is afkomstig uit de ACW-krant Het Volk. 'Om de onderhandelingen in Genève te doen slagen, moeten kleine landen, zoals België, initiatieven nemen om de besprekingen te veruimen. Zo zou het parlement zich kunnen uitspreken voor een tijdelijke en onvoorwaardelijke opschorting van de plaatsing van de 48 Cruise-raketten als een symbolische waarschuwing aan de wereldleiders dat Genève niet mag mislukken.' Aan de hand van dit citaat is een gans boek vol te schrijven over hoe de 23/10 betoging door de dissidente ACW-aanwezigheid in de grootse politieke onduidelijkheid is verlopen. De eis van de betoging was toch dat de NATO geen enkele raket plaatst, en dat België zich hierbij niet alleen zou bekommeren om de eigen raketten. Als VAKA haar eisen au sérieux neemt dan moet het zorgen dat het konkreet drukking uitoefent op de regering opdat deze gaat dwarsliggen als West-Duitsland raketten op haar grondgebied wil gaan plaatsen, na het parlementair debat van 20/11 e.k.... De samenstellers van het boek hadden hier waarschijnlijk geen oog voor, zoals ook niet voor het optreden van de ACW-er Blankaert, die zich tijdens de vredesbetoging in een vedetterlof wist te werken. Nauwelijks enkele dagen later stemden de twee ACW-ers in de commissie voor Buitenlandse Zaken (van de Kamer) mee het Agalew-wetsvoorstel weg, dat een verbod inhield van bijkomende strategische, nucleaire wapensystemen wat toch het oogmerk van de betoging was...

Het boek is door de samenstellers bedoeld als een 'oproep tot verder werken aan vrede en ontwapening,

maar de obstructies in de actuele situatie komen niet aan bod. Het boek is derhalve niets meer dan een aandeken, dat binnen x aantal jaren — als het hier dan nog allemaal bestaat tenminste — nog wat nostalgische herinneringen kan oproepen. Om aktueel wat meer inzicht te verwerven in het ondoorzichtige charlatanspel der rakettenkruisvaarders, of als handleiding om konkreet de plaatsing van raketten in West-Europa te verhandelen, is het van generlei waarde. De produktietijd van het boek was nderdaad kort, maar de meeste teksten voor dit boek waren al voor de betoging klaar — ook staan persknipsels afgedrukt die pas woensdag in de weekbladen verschenen... men had dus blijkbaar toch wat tijd.

LV.

VETO abonnementen

Het is november, VETO 6 rolt ook alweer van de persen, en hoewel je al lang betaald hebt voor een abonnement, vind je nu steeds geen exemplaar in je brievenbus op donderdagmorgen. Hoe komt dat nu? Dat vragen wij ons ook af. Alle adressen die we binnenkregen zijn reeds verwerkt, maar er zijn nog verscheidene kringbesturen waarvan we nog niets hebben gehoord. Een kringwerking opstarten heeft allicht wat voeten in de aarde. We vragen dus om nog even geduld te oefenen of als je nu echt niet meer kan wachten bestaat nog altijd de mogelijkheid (die had je natuurlijk nog niet in overweging genomen!) om zelf de handen uit de mouwen te steken en in je eigen kring te gaan meehelpen.

STANDAARD WOORDENBOEKEN

Uw veilige gidsen in de taaltuin!

Standaard Handwoordenboeken

Geheel op de praktijk van het school- en beroepsleven gericht. Bevatten o.a. veel termen uit handel en bedrijfsleven, techniek, geesekunde enzovoort.

- Nederlands-Frans / Frans-Nederlands
- Nederlands-Engels / Engels-Nederlands
- Nederlands-Duits / Duits-Nederlands

Telkens de twee delen in één band

Per boek 795 fr.

Standaard Zakwoordenboeken

- Nederlands-Spaans / Spaans-Nederlands
- Per deel 350 fr.
- Nederlands-Italiaans 450 fr.
- Italiaans-Nederlands 350 fr.

Standaard Boekhandel
Naamsestraat, 57 - LEUVEN
016/23.98.21

(ADVERTENTIE)

Geen kronologie m.b.t. de feiten, sommige tema's die een paar keren terugkomen, (bv. met betrekking tot de brochure 'Vrede in veiligheid'), en dissidente standpunten die niet aan bod komen (bv. het feit dat het IOT platform niet onderkende enz...) Slechts één tekst is opgenomen, die de betoging als aktiemiddel wat in vraag stelt. Wel positief is dat de samenstellers in dit deel onmiddellijk reageren, als flagrant leugens worden afgedrukt (bv. generaal Close die in de VS gaat vertellen dat de Europeanen de raketten willen, Gerlo die zegt dat de paus het bezit van kernwapens moreel aanvaardbaar noemt enz...). De toespraak van André Bogaerts (de VAKA voorzitter) op de betoging, is integraal opgenomen. In laatste instantie worden persknipsels afgedrukt uit de commentaren die verschenen in de Belgische kranten en weekbladen kort na de betoging.

De inhoud van dit fotoboek lijkt een doorslag van wat de vredesbetoging feitelijk is op dit ogenblik in Vlaanderen. Geen woord over strategie 'wat na 23 oktober', nauwelijks oog voor de recuperatie van de vredesmanifest-

'Broederbond'-professor aan de KUL

De academische overheid van de Leuvense Katholieke Universiteit is blijkbaar niet erg afkerig van het met de voeten treden van internationale overeenkomsten en resoluties als het om Zuid-Afrika gaat.

Tien jaar na "de zaak Spies" heeft de KUL nog niets geleerd en nog steeds geen weet van bepaalde resoluties die de UNO heeft uitgevaardigd om te voorkomen dat academische propagandisten voor de apartheid op buitenlandse universiteiten het racistisch regime komen vertegenwoordigen.

Bij gebrek aan voeling met het radicale anti-apartheidsstandpunt van de Zuid-Afrikaanse katholieke bisschoppenconferentie en van de UNO-overeenkomsten is de KUL er deze keer in geslaagd een vertegenwoordiger van de Broederbond voor een periode van 5 maand te laten meedraaien aan de afdeling Didaktiek van de fakulteit pedagogie voor een onderzoekstage naar de makrostructurele aspecten van de doorstroming naar het sekondair onderwijs.

Een kulturele attaché op bezoek

En dit is dus niet de eerste keer dat de KUL in dit verband in opspraak komt. Tien jaar geleden aanvaardde professor F.S. Du Toit Spies, gewezen hoogleraar aan de universiteit van Pretoria en kulturele attaché van de Zuid-Afrikaanse ambassade, op uitdrukkelijk verzoek van de academische overheid (!) een benoeming tot docent in de Zuid-Afrikaanse taal- en letterkunde. Studentenprotest zorgde er destijds voor dat de heer Spies afzag van zijn opdracht, wat de academische overheid betreunde en terstond deed verklaren dat het voor een wetenschappelijke instelling onaanvaardbaar was dat iemand werd geweerd wegens zijn nationaliteit of het politieke regime van zijn land. Nochtans had professor Suy, adjunct-secretaris-generaal van de UNO, bevestigd dat de betrokken hoogleraar alleen maar kon worden beschouwd als een officiële vertegenwoordiger van een staat die door de UNO in ontelbare resoluties was veroordeeld.

De 'KUL' op bezoek in Pretoria

Vorig jaar was het de beurt aan professor P.A. Jacobs, afdeling landbouwwetenschappen, om in naam van de KUL internationale overeenkomsten voor onbestaande te verklaren. Deze nam deel aan de International Coal Conversion Conference in Pretoria. Hiermee ging hij niet alleen in tegen UNO-resolutie 36/1721 van 17 december '81 waarin een totale boycot van alle universitaire contacten met Zuid-Afrika wordt geëist, maar bovendien nam hij een loopje met resolutie 36/172G van dezelfde datum en resolutie 35/260D van 16 december '80. Daarin wordt de uitvoer naar Zuid-Afrika van de techniek om synthetische olie uit steenkool te trekken uitdrukkelijk verboden. En daar draaide deze conferentie nu precies om. Het apartheidregime tracht met die geavanceerde technologie o.m. het dreigende olie-embargo te omzeilen. De conferentie behandelde m.a.w. een materie van vitaal en militair-strategisch belang voor de apartheidstaat.

Zowel rektor De Somer, vice-rektor van Gerven als prof. Jacobs werden daarvoor op de hoogte gesteld maar geen van de drie reageerde. Ook een vergezeld schrijven van het Speciaal Comité tegen de Apartheid van de VN waarin het alle wetenschapsmensen verzocht af te zien van deelname aan de conferentie bleef zonder respons.

Prof. Jacobs vertrok naar Pretoria alsof er geen vuilte aan de lucht was. En de KUL hield zich in een veelzeggend zwijgen.

Er zijn nog vele andere illustraties mogelijk van het feit dat aan de Leuvense universiteit in praktijk niet veel terecht komt van de nadrukkelijke

vraag van de UNO om het apartheidsbewind op kultureel, economisch, diplomatiek en universitair gebied te isoleren. Dit jaar bezochten de professoren Van Overstraeten en Porteman het Vlaams kultureel centrum in Johannesburg. Jaarlijks trekken Leuvense studenten geneeskunde naar Zuid-Afrika om er hun stage te doen en probleemloos doen Zuid-Afrikaanse academici de KUL aan.

Zuid-Afrikaanse 'Broederbond'-professor aan de KUL

Zo ook nu weer. Eén jaar na bovengenoemd staaltje van 'geveinsde doofheid' en tien jaar na kollega Spies komt professor M.J. Bondesio de katholieke universiteit vereren met een bezoek van vijf maand voor een stage aan de afdeling Didaktiek en Psychopedagogiek.

Op het eerste gezicht is een dergelijke stage misschien vrij onschuldig. Een preciezere profilering van de heer Bondesio plaatst zijn bezoek evenwel in een 'apart' kader en verklaart dat er nergens melding wordt gemaakt van het 'verdrukkende' apartheidssysteem met het apartheidregime verwijt.

Zoals het een niet-democratisch regime past zien de Zuid-Afrikaanse

klasse een rad voor de ogen moet draaien.

De commissie bestaat uit overwegend conservatieve, blanke, mannelijke Afrikaner-pedagogen, wat inhoudt dat er geen studenten noch elementen van niet-racistische bewegingen zijn opgenomen, laat staan iemand van het ANC dat over bekende onderwijskundigen beschikt die ervaring aan visie paren.

De commissie onderschrijft twee basisstellingen:

1. Ontwikkeling is wenselijk, maar enkel verantwoord indien het resultaat oplevert die de ontwikkeling van het land ten dienste staan. Nu is het zo dat de 'strukturele' hervormingen van de economie geschoolde en zwarte arbeiders vergt, zodat het inderdaad mogelijk wordt dat zwarte arbeiders een zekere scholing kunnen krijgen. Een scholing die weliswaar is toegespit op de industriële eisen, zonder dat er echter aan formele vorming wordt gedaan.

2. De Lange-kommissie stelt zich 'neutraal, niet getint' op, wat betekent dat er nergens melding wordt gemaakt van het 'verdrukkende' apartheidssysteem van land en grondstoffen waarop de apartheid mede is gebaseerd. Elke kritische vraag rond het

zogenoemde zwarte thuislanden (87% van Zuid-Afrika is 'blank' verklaard, de overige 13% is aan de zwarte meerderheid toegewezen).

De arbeidersreservoirs zullen dus niet kunnen meegenieten van een eventuele (bescheiden) herverdeling van financiële middelen en lasten.

De universiteit van Pretoria

De Universiteit van Pretoria, waaraan professor Bondesio verbonden is, is één van de meest racistische instellingen van Zuid-Afrika. We overlopen enkele interessante gegevens van de laatste jaren.

In 1980 worden de eerste 'niet-blanke' studenten toegelaten (voorheen was de universiteit exclusief blank). De direktie van de universiteit besloot in januari van dat jaar kleurlingen en Indiërs (over Afrikanen geen woord) toe te laten in de richting Diergeneeskunde. Dit omdat de Universiteit van Pretoria de enige plaats is in Zuid-Afrika waar men deze richting kan volgen. Na de 'toevoeging' verklaarde rektor Herman evenwel onmiddellijk: "Het toelaten van kleurlingen en Indiërs in Diergeneeskunde betekent niet dat wij onze politiek van

komt van de 'Students Representative Council', die zwaar tilt aan deze beslissing, zegt vice-rektor en lid van de Broederbond, prof. P. Oosthuizen dat de universiteit ten dienste van de blanke blijft maar dat "een heel kleine graad van soepelheid" aan de toelatingsvoorwaarden is toegevoegd opdat 'niet-blanke' studenten "in uitzonderlijke omstandigheden" zouden kunnen worden toegelaten (Citizen 10 september '82).

De apartheid wordt in de Universiteit van Pretoria dus streng gehandhaafd ondanks alle mogelijke schijnvervormingen om het tegendeel te bewijzen. De meeste studenten van de universiteit staan zelfs volledig achter het verdrukkende apartheidregime. Toen — naar aanleiding van bovenvermelde meeting — op 13 en 14 oktober een referendum werd gehouden onder de studenten koos maar liefst 48,97% voor een exclusief blanke universiteit. Slechts een schamele 15,8% onder hen sprak zich uit voor onvoorwaardelijke opname van zwarte studenten aan de universiteit (bron: Survey of Race Relations 1982).

De 'hervormingen' aan de Universiteit van Pretoria gaven volgende cijfers voor het jaar 1982: 16.378 blanke studenten en... 2 kleurlingen. Vandaag de dag is deze universiteit nog steeds de enige universitaire instelling in Zuid-Afrika zonder zwarte studenten (wat echter niet wil zeggen dat daarmee in de overige universiteiten plotseling alle diskriminatie zou zijn weggeveegd).

De politiek van de KUL

Van deze universiteit is dus momenteel een 'Broederbond'-hoogleraar te gast aan de Leuvense universiteit. De KUL gaat hiermee lijnrecht in tegen:

- de wil van de verdruchte zwarte bevolking in Zuid-Afrika en haar bevrijdingsbeweging,
- de reeds vermelde UNO-resolutie 36/1721 van 17 december '81,
- de opschorting van het Kultureel Akkoord tussen België en Zuid-Afrika,
- en de verklaring van Parijs over sankties tegen Zuid-Afrika van 29 mei '81, waarin men er bij alle landen op aandringt om alle wetenschappelijke contacten met het apartheidregime tegen te gaan.

Het wordt hoog tijd dat de academische overheid voor eens en voor altijd een duidelijk standpunt inneemt t.a.v. het racistische bewind in Zuid-Afrika, afziet van haar klaborende politiek en, zoals het een 'katholieke' universiteit past, een positieve houding aanneemt tegenover de zwarte bevrijdingsbeweging.

Dat een dergelijke positieve politiek voeren mogelijk is werd reeds herhaaldelijk bewezen. Zo nodigde de Universiteit van Amsterdam de president van het Afrikaans Nationaal Congres, Oliver Tambo, uit om te komen spreken ter gelegenheid van de opening van het academiëjaar. En dichter bij huis besliste het ULB (Université Libre de Belgique) het eredoctoraat toe te kennen aan Nelson Mandela. Ook het Govan Mbeki fonds toont aan hoe een positievere politiek tegenover de bevrijdingsbeweging in Zuid-Afrika kan worden gevoerd. Dit fonds zorgt ervoor dat jaarlijks iemand van ANC mag komen studeren in Amsterdam op kosten van de universiteit. Dit lijkt ons een rechtzame weg om te bewandelen en op die manier zou ook de KUL zijn steentje bijdragen tot het vormen van een vrij, democratisch en niet-raciaal Zuid-Afrika.

Het pedagogisch instituut te Leuven: een eerbiedige instelling die UNO-standpunten aan haar laars lapt — het artikel werd, met wijzigingen, overgenomen uit AMANDLA. (foto Rudy Vandamme)

bewindvoerders er nauweluttend op toe dat slechts uitdrukkelijke voorstanders van hun beleid 'officiële' buitenlandse reizen ondernemen. Het lijkt geen twijfel dat dit ook nu weer het geval is. Dit blijkt uit het boek "The Super-Broederbond" (I. Wilkins en H. Strydom, Jonathan Ball Publishers, Johannesburg, 1978) waarin M.J. Bondesio vermeld staat als lid van de Broederbond. De gastprofessor maakt dus deel uit van de machtigste propagandistshobby in Zuid-Afrika. Na uitlekken bleek dat niet minder dan 16.000 Afrikaners deel uitmaken van dit geheime genootschap.

Hervormingen in het onderwijs?

Verder kan ook de vraag gesteld worden in hoeverre de heer Bondesio zijn onderzoek verricht in functie van de Lange-kommissie. Die commissie houdt zich, in opdracht van de regering en als antwoord op de toenemende oppositie, bezig met een onderzoek dat tot doel heeft het onderwijs van zwarten te 'hervormen'. Het rapport van de commissie lijkt waardevolle voorstellen te bevatten, maar het gaat hier heel duidelijk om een stuk dat de publieke opinie in het buitenland en de eigen zwarte midden-

opvoedingssysteem, waarin de 'gescheiden ontwikkeling' zijn neerslag vindt, wordt als onwetenschappelijk van de hand gedaan. Alle problemen worden als technische moeilijkheden gezien zonder dat de apartheidsovoeding in vraag wordt gesteld.

In verband met de 'neutrale' opstelling van de commissie kan het volstaan te vermelden dat de huidige voorzitter van de Broederbond ook voorzitter is van de commissie.

De kritiek op het De Lange-rapport is tweeledig. Ten eerste gaat elke poging om het toekomstige onderwijsbeleid te bedissen voorbij aan de wensen van de meerderheid van de bevolking en is die als dusdanig niet neutraal. Ten tweede wijzigen de onderwijsveranderingen niets aan de politieke machtsstructuur die aan de basis ligt van elke ongelijkheid in het onderwijs en brengen ze geen wezenlijke veranderingen aan.

Het is duidelijk dat de voorstellen van de commissie kaderen in een totale strategie van de Nationale Partij, die probeert het verlangen van de zwarte middenklasse naar een politieke en structurele omwenteling te doorbreken door deze groep te laten profiteren van enkele nieuwe voordelen. Bovendien hebben de voorstellen slechts betrekking op de zogenaamde blanke gebieden en niet op de

het niet toelaten van studenten van andere rassen zullen wijzigen". We tellen dat jaar 16.658 blanke studenten en precies 2 kleurlingen aan de universiteit. In 1981 is er niets veranderd: 16.680 blanke studenten en de 2 kleurlingen (bron: Survey of Race Relations 1980 en 1981).

Eind augustus 1982 verklaart de rektor van de universiteit, prof. D.M. Jaubert, dat Afrikaanse studenten onder 'bepaalde voorwaarden' worden toegelaten. "These students would not be permitted to stay in the residences, or take part in sport and other social activities." (Rand Daily Mail 4 september '82). Op een bijeen-

POSTERS — GADGETS

Filmaffiches (o.a. American Gigolo, Psycho 2)

POSTERS
WENSKAARTEN
POSTKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden

Naamsestraat 53

Leuven

Grenada: de eerste domino gevallen

(vervolg van de voorpagina)

Vanaf 1985 voorzagen men een tekort aan arbeidskrachten.

Grenada kreeg geregeld zeer gunstige rapporten van de Wereldbank en het bruto nationaal produkt bleef stijgen. Deze vrij gunstige ontwikkelingen waren het gevolg van een gezonde samenwerking tussen de staat en de privésector, waar beide partijen vrij tevreden over waren.

Maurice Bishop, de ideoloog van deze gematigde politiek, werd dan ook erg populair.

Grenada — the isle of spice — haalt de meeste van zijn inkomsten uit de export van landbouwproducten: nootmuskaat (tweede wereldproducent), kruiden en theesoorten. Het toerisme kreeg sinds de revolutie van 1979 gevoelige klappen door de Amerikaanse boycot van het eiland.

De New Jewel beweging besteedde ook veel aandacht aan onderwijs en opvoeding: net zoals Cuba en Nicaragua vond in Grenada een zeer succesvolle alfabetisering plaats, die o.a. de beoefening heeft de bevolking beter bij democratische besluitvorming te betrekken. Onderwijs en medische verzorging zijn volledig gratis.

Op verschillende niveaus werden inspraakorganen gecreëerd: per district en per regio werd de regeringspolitiek voortdurend kritisch bestudeerd en vaak bekritiseerd en bijgestuurd. Ministers werden vaak direct gekonfronteerd met volksvergaderingen die hen ter verantwoording riepen.

Verkiezingen waren er voorlopig nog niet, wat typisch is voor een land in een prille revolutionaire fase. Ook de Verenigde Staten kenden pas na een aantal jaren na hun oprichting de eerste verkiezingen.

Grenada bij het Sovjetblok?

Op buitenlands vlak wilde Grenada een onafhankelijke koers gaan varen. Het zocht aansluiting bij de beweging van de ongebonden landen. Grenada ging overal aankloppen om economische hulp, zowel in het Westen als in het Oostblok.

In het Westen stuitte men vaak op botte weigering. Onder druk van de Verenigde Staten werden vele kredieten geweigerd. Toch besloot de EEC om Grenada aanzienlijke bedragen te lenen voor de aanleg van een nieuw vliegveld, bedoeld als stimulans voor het toerisme.

Met spionagefoto's probeerden te Verenigde Staten te bewijzen dat het vliegveld het grootste in de regio was en bedoeld was als militaire tussenhaven voor de Sovjet-Unie. Het vliegveld in kwestie is echter helemaal niet zo groot (dat van het naburige Barbados bv. is veel groter) en je hoeft geen spionagevliegtuig te sturen om het te fotograferen. Ten bewijze meerdere foto's door de auteur van dit artikel ter plaatse genomen.

De steeds agressievere Amerikaanse boycot zorgde er voor dat Grenada steeds meer economische hulp ging vragen (en vaak ook kreeg) in het Oostblok en op Cuba. Zo wordt het met Europees geld gefinancierde vliegveld gebouwd door Cubaanse bouwvakkers en ingenieurs.

Op Grenada waren ook enkele Cubaanse onderwijzers en dokters en een klein aantal Russische technici.

De staatsgreep

Vanaf 13 oktober haalt Grenada geregeld de wereldpers. Op 13 oktober krijgt premier Bishop huisarrest. Hij zou autoritaire neigingen gekregen hebben en niet bereid geweest zijn om een deel van zijn bevoegdheden over te dragen.

Vice-premier Coard zou de macht overnemen. Coard, een vrij extreme ideoloog en theoreticus binnen de New Jewel beweging, nam geen genoegen meer met de pragmatische koers van Bishop. Hij wilde een snellere verstaatening van de economie en een nauwere aansluiting bij Cuba en de Sovjet-Unie.

Leggeraalmars Hudson Austin zou de militaire ondersteuning vormen voor het beleid van Coard.

Het volk van Grenada is zeer verantwoordelijk: 15000 mensen bevonden Bishop uit zijn bewaakte

residentie. Samen stapten ze op naar de legerkazerne, met Bishop en de hem trouw gebleven ministers aan het hoofd. Waarschijnlijk wou Bishop de soldaten ervan overtuigen hun steun aan de zinloze staatsgreep in te trekken. Bishop en zijn ministers worden echter vermoord, samen met een groep betogers.

verlaten.

2) Amerika wil een einde maken aan de chaos op Grenada: als we de wereldkaart bekijken, dan wacht Amerika hier nog een grote taak...

3) Amerika wil democratie en recht herstellen op Grenada: in Grenada was ongetwijfeld meer democratie dan in menig derde wereldland, dat tot de

democratische bondgenoten van de USA gerekend wordt. De abnormale rechtssituatie op Grenada was het gevolg van de staatsgreep, waar Amerika wel eens meer van zou kunnen afweten, en waar de Amerikanen in elk geval handig gebruik van hebben gemaakt. Bovendien is dit een binnenlandse aangelegenheid van Grenada,

waar op z'n minst eerst een uitspraak van de UNO over moet komen, vooraleer bijvoorbeeld een vredesmacht zou kunnen gestuurd worden.

De interventie is er daarenboven niet gekomen op vraag van de eilanden in de buurt (geen enkel verdrag voorziet trouwens in zo iets), maar na Amerikaanse druk op deze neo-kolonies. Volgens Amerikaanse diplomaten is de invasie gepland, nog voor Bishop op zijn gezet was...

De invasie is in elk geval ook bedoeld voor twee doelgroepen: de landen van Centraal-Amerika (Nicaragua en Cuba), die er een waarschuwing in mogen zien, en het Reagan-kiezerspubliek dat naast harde woorden ook wel eens storende daden wil zien.

De inval in Grenada is de 343ste invasie van de USA in Latijns-Amerika sinds 1800. De hele wereld reageert geschokt of afwijzend, zelfs de traditionele bondgenoten van Amerika.

Latijns-Amerika ziet er een herhaling van het Falklandskonflikt in, en in Europa voelt men zich gepasseerd. Misschien wordt het nu duidelijk dat Amerika evenmin onze mening zal vragen vooraleer op de rakettenknop gedrukt wordt.

Over de afwijzende reactie van de Engelse premier Thatcher moeten we ons niet te veel illusies maken. Het prestige van het Britse Gemenebest is aangetast en dat vormt de enige aanleiding voor haar protest.

Het grootste slachtoffer blijft natuurlijk de bevolking van Grenada: alhoewel het nog niet tot de nieuwsmidia doorgedrongen lijkt te zijn, staat nu al vast dat honderden burgers bij de invasie omgekomen zijn. Wat de overlevenden wacht is een angstige vraag.

(ingezonden artikel)

'Let those who labour, hold the reins': laat hen die werken, de teugels in handen houden. Boodschap wéér verkeerd begrepen door de USA...

Ekstreem-links of CIA?

Volgens de officiële — westerse — persagenschappen bestaat er geen twijfel over het extreemlinkse karakter van de staatsgreep. Austin en Coard zouden met medeweten van Cuba en de Sovjet-Unie gehandeld hebben. Toch keurt de Sovjet-Unie de bloedige machtsvername af.

Ook Cuba distancieert zich en kondigt drie dagen nationale rouw af voor de vermoorde Bishop, een persoonlijke vriend van Fidel Castro. De pragmatische lijn die Bishop volgde ligt trouwens volledig in het verlengde van het ideeëngoed van Castro over het eigen karakter van de revolutie in elk derde wereldland.

Het zogenaamde brein achter de staatsgreep, de extreemlinkse Coard, verdwijnt enkele dagen na de staatsgreep: is hij alleen maar gebruikt en daarna geëlimineerd? De militairen van Austin hebben daarenboven uitgebreide contacten gehad met Canada, Groot-Brittannië... en met de USA. Het waren precies deze contacten die ze aan Bishop verwteten!

De nieuwe militaire machthebbers hebben daarenboven onmiddellijk de volksmilities ontwapend en een totaal uitgaansverbod uitgevaardigd waardoor het terrein geëffend was voor een inval.

Dat de wereld geloofde dat in Grenada een groep extreemlinkse militairen een bloedige staatsgreep gepleegd had, kwam de Verenigde Staten in elk geval goed uit. Op die manier werd de buitenlandse sympathie voor Grenada immers gevoelig verzwakt.

De invasie

Dinsdagmorgen, 25 oktober, heel vroeg landden 2000 Amerikaanse mariniers en 500 militairen uit de 6 westersgezinde Caraïbische eilanden op Grenada. Inmiddels is hun aantal aangegroeid tot meer dan 4000.

Een dag na de smadelijke verdedering van de Amerikaanse zending in Beiroet, vinden de Verenigde Staten de volgende gedroegenen uit om hun invasie te verrechtvaardigen:

1) de Amerikaanse staatsburgers (meer dan 1000; meer dan er Cubanen op het eiland zijn!) zouden in gevaar verkeren. Dit is een overduidelijke leugen. Daarenboven waren slechts 10% van de buitenlanders op Grenada van plan om het eiland te

Briefschrijfavond van

Opsluiten is meer dan stenen muren prikkeldraad en ijzeren tralies wachttorens en gevengende wachten gevangenen en gevangenebewaarders en voor het oog zinloze regels en verordeningen

Opsluiten is verveling en een privacy is weg en alles wordt frustratie en machteloosheid tijden van hoop gevolgd door als stormachtige golven waan

Ruim twintig jaar geleden heeft Amnesty International het voor het eerst opgenomen voor deze groep drenkelingen: gewetensgevangenen, die opgesloten werden, alleen maar omdat ze — op vreedzame manier — hun mening hadden geuit of hun godsdienst hadden beleden.

Wat aanvankelijk een éénjarige campagne zou worden — de kwijtschelding van straf (amnestie) voor alle gewetensgevangenen — is ondertussen uitgegroeid tot een wereldomvattende organisatie. In 157 landen binden nu 325.000 leden samen de strijd aan tegen de opsluiting van gewetensgevangenen, maar bovendien ook tegen oneerlijke processen van politieke gevangenen en tegen marteling en doodstraf van alle gevangenen, ongeacht ras, godsdienst of nationaliteit.

Dit is trouwens de stevige grondpeiler van AI: te beschermen van de fundamentele rechten van de mens tegen elke vorm van machtsmisbruik. Deze rechten zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, in 1948 door de Verenigde Naties opgesteld.

Om schendingen van deze mensenrechten, waar ter wereld ook, aan de kaak te kunnen stellen, is strikte onafhankelijkheid en onpartijdigheid een absolute vereiste. AI spreekt zich dan ook niet uit over politieke standpunten, noch over die van regeringen, noch over die van haar slachtoffers. Haar streven ligt op het allesoverkoepende domein van de humaniteit.

Werking van AI

Het sterkste wapen van AI is de rechtbaarheid, de publiciteit: het inspelen op het prestige en het patriotisme van een regering. Met de regelmaat van de klok worden waantostanden, die indruisen tegen de Verklaring van de Mensenrechten, in de focus van de nieuwsmedia geplaatst of brengt AI via objectieve, statistische rapporten zaken aan het licht die regeringen liever in het duister hadden gelaten.

Deze activiteiten vergen uiteraard een zeer degelijke en diepgaande research.

Maar AI streeft ernaar bij haar activiteiten ook anderen te betrekken vanuit de gedachte dat mensenrechten ieders verantwoordelijkheid zijn. Lid worden is één manier om te verantwoordelijkheid op te nemen; brieven schrijven en andere manieren.

Deze briefschrijfvakantie, waardoor aan autoriteiten wordt

gevraagd gewetensgevangenen vrij te laten, is een belangrijk drukkingsmiddel voor AI.

Brieven schrijven naar de DDR

Omdat brieven schrijven in groep effectiever én gezelliger is, worden briefschrijfvonden rond bepaalde thema's georganiseerd. De volgende briefschrijfvond behandelt de schending van de mensenrechten in de DDR.

Iedereen kent onderhand wel de situatie bij onze oosterburen. Een getuigenis als de volgende kan ons dan ook niet meer verbazen: Na tien mislukte emigratieaanvragen houdt een echtpaar een geweldloze demonstratie in Oost-Berlijn. Ze dragen een spandoek met de woorden: "Laat ons gaan, we zullen nooit meer terugkomen". Ze worden vastgezet onder beschuldigingen van het verhandelen van publieke en sociale activiteiten...

In de DDR zijn dergelijke schendingen van de internationale mensenrechtenbepalingen mogelijk vanuit de wet.

Op grond van — vaak ongerechtvaardigde — beschuldigingen als staatsvijandige opruiing en verraderlijke activiteiten als spion wordt elke vorm van oppositie tegen de socialistische maatschappij in de kiem gesmoord.

Door de algemene en vage omschrijvingen waarin deze wetsbepalingen gesteld zijn, hebben autoriteiten zodat vrij spel in het opsluiten van mensen, die op de een of andere manier lucht willen geven aan hun kritiek op de bestaande politieke orde, al ging het ook maar om een rakettenkwestie.

Het optreden tegen kandidaatemigranten illustreert hoe ruim de strafwet gehanteerd wordt. Een DDR-burger mag zonder visum het land niet uit. Zelfs wie officieel een visum aanvraagt, riskeert opsluiting of minstens een verlaging van sociale status.

Hoever dergelijke veroordelingen in de DDR ook gelegaliseerd zijn, in de grond blijven het inbreuken op de menselijke vrijheid en het recht op vrije meningsuiting, waar AI hoe dan ook moet tegen reageren.

Meer informatie over de DDR en de mogelijkheid om er iets aan te doen krijg je aangeboden op de briefschrijfvonden, elke eerste woensdag van de maand, de eerste keer uitzonderlijk op dinsdag 8 november om 20.00 u in het Groot Begijnhof 16.

Lid worden en dus, door maandelijks berichten, het AI-gebeuren op de voet te volgen, kun je door 300 fr. te storten (als je student en onder de 23 bent) op rek. 068-0684871-78.

Voor alle V Slijktraat

Heeft het dan eens v die voor opgesloten vier muren dood voor hoek tot b onbeschrij

Opslu Mart Verd Exec

W S

Ieder A Ik wil me gr in

Naam Straat Gemeen Postnr.

A

Halen we 1984?

We vroegen het aan Resnais en Herzog

Twee van die héle grote namen uit de filmgeschiedenis: Werner Herzog en Alain Resnais. De kenner schudt meteen het hoofd en vraagt zich af wat die nu in godsnaam samen in  en artikel komen doen. De aanleiding is simpel: het film-aanbod van deze week; de reden ligt iets ingewikkelder. De aanleiding is dus dat *Herz aus Glas* van Werner Herzog (D-1976) op vrijdag 4 en zaterdag 5 november in 't Stuc vertoond wordt (org. 't Stuc) en dat *Hiroshima mon Amour* van Alain Resnais (F-1959) op woensdag 9 november in auditorium Vesalius te zien is (org. Germania). Nu dan wat de reden betreft.

Tussen de carrières van de beide grootmeesters is geen enkel echt r kpoint vaststelbaar. Wel zijn er parallellen. Alain Resnais is  en der vaandelragers van de gerenomeerde Franse *Nouvelle Vague*-beweging. Herzog is  en der prototypes van de recente heropstanding van de Duitse cinema. Allebei zijn ze echter duidelijk buitenbeentjes binnen die zogenaamde "stromingen", meer nog: ze hebben er zich door hun persoonlijkheid en hun eigenzinnigheid ook snel buiten geplaatst. Tenslotte hebben ze alle twee een z nadrukkelijk persoonlijke stempel op hun werk gedrukt, dat het hoog opgetild wordt uit het immense overaanbod aan filmproductie van nu en vroeger.

Zij hebben immers beiden de grenzen verkend van het uitdrucksvermogen van hun medium, film, zij

het op zeer verschillende wijze, en de intelligentie, die hun beider 'scouts-werk' op dat vlak kenmerkt, vraagt dan ook bijzondere aandacht. Het zwartgallige pessimisme of cynisme dat de sfeer van hun experimenten bepaalt, doet ons vermoeden dat zij het niet zo zien zitten voor onze maatschappij...

Duras

Resnais had al zijn sporen verdiend met belangwekkende documentaire films (o.a. een te zien op Vincent Van Gogh), toen op het einde van de jaren '50 verschillende Fransen in zowel literaire als cinefiele middens genoeg hadden van de traditie. Ook Resnais wilde wel eens gaan zoeken naar nieuwe wegen om met film andere en interessantere dingen te vertellen dan tot dan toe gebeurde was. In 1959 wil hij dan ook een eerste langspeelfilm maken, een fictie-film ook, die volgens hem op compleet andere, dus schokkende wijze moest handelen over de verschrikking van oorlogen, meer bepaald als ze met behulp van kernwapens worden gevoerd zoals in Japan in 1945.

Heel autoritair acht hij uit de hele *Nouvelle Vague*-beweging, zowel in de literatuur als in de film dus, alleen Marguerite Duras bekwaam hem stof te leveren voor die film. Het komt haar ter ore, onrechtstreeks, maar zij neemt

De Japanner poogt teder met de Franse toeriste tot communicatie te komen. Tevergeefs, evenwel. Zijn trauma "Hiroshima-45" en haar oorlogsrelatie met een Duitser in Frankrijk staan hun samengaan in de weg. (Emmanuella Riva en Eji Okada).

— al even zelfbewust — de uitdaging aan. Het resultaat is haar trendzettende roman *Hiroshima mon Amour* die door Resnais op al even schoolmakende manier in beelden wordt vertaald.

Hun bedoeling is het om de auteur "vertel"-afstand van de schrijver/filmer tot zijn personages  n tot zijn publiek af te breken. Ze streven de totale subjektiviteit na, elk met de uitdrucksvormen van hun medium, die de innerlijke situatie van het individu moet onderzoeken en daarmee zijn of haar plaats in de wereld van binnenuit bepalen. In *Hiroshima mon Amour* gaat het om een Franse toeriste anno 1959 op bezoek in Japan. Ze heeft er een kortstondige romance met een Japanse architect, die de terreur van Hiroshima nog heeft meegemaakt. De persoonlijke betrokkenheid van karakters  n kijker kan de afschuw van het gegeven oorlog alleen maar intenseren maken, aldus Resnais.

Eksploratie

Vanuit de persoonlijkheid van de beide hoofdpersonages, hun intieme wereld van gevoelens en gedachten, wordt met poëzie van woorden en beelden gezocht naar hun plaats in de wereld. Daarbij vloeiend verleden, heden en toekomst moeiteloos in elkaar over. Voor de Franse is er de identifikatie tussen haar onmogelijke, want heel voorlopige en momentane passie voor de Japanner en de oorlogsrelatie met een Duitse soldaat. Voor de Japanse architect is er het trauma van die atombom, voor hem en voor zijn omgeving, dat zijn communicatie met

de vrouw in de weg staat. Zij k n zich onmogelijk voorstellen wat Hiroshima te betekenen heeft.

Beelden van subjectieve impressies van de personages worden hertoe vermengd met semi-dokumentaire beelden over het oorlogsleed van '45 en de sporen ervan in '59, die al even subjectiverend en indringend werken als de impressies zelf van de personages, hoe kontradictorisch dit ook moge lijken. Op de klankband horen we intussen, losstaand van de beelden, zo lijkt het, monotoon voorgelezen poëzie, de stem van de vrouw en van de Japanner, die uiting geven aan hun (vooral pessimistische) gedachten en gevoelens. Heel af en toe is de klankband simultaan met de beelden, tijdens een gesprek, maar vooral dan is de onmogelijkheid tot communicatie pijnlijk duidelijk.

Het idee en vooral het concept om dat z  uit te werken en te visualiseren, heeft de tandem Duras/Resnais onvergetelijk gemaakt in de filmgeschiedenis, die aan *Hiroshima mon Amour* nog steeds uiterst schatplichtig is. Ook Resnais zelf heeft zichzelf alleen nog geëvenaard, niet meer overtroffen met latere meesterwerken als *L'Ann e dernière   Marienbad* (1960), *Muriel (ou le temps d'un retour)* (1963), *Provence* (1977), of *Mon Oncle d'Amérique* (1980). We zijn intussen in blijde verwachting van zijn recente

wiens waanzin of anders-zijn hen buiten de traditionele maatschappij plaatst, waardoor diezelfde maatschappij in haar funktionarissen ten aanzien van die types kan geobserveerd en gekarakteriseerd worden. Ze komt er, hoeft het nog gezegd, weinig rooskleurig uit.

In *Herz aus Glas* is het evenwel nog een tikje anders. Het is Herzogs minst rationeel verklaarbare film. Waar ik in de vorige paragraaf snel even wat thema's en visies uit Herzogs werk meen te mogen puren en veralgemenen, doe ik zijn werk eigenlijk onrecht aan. Herzog-films zijn eigenlijk — als ik eerlijk ben — hermetisch, onbegrijpelijk, onverklaarbaar. D arom is de vorige paragraaf wel niet onwaar of leugenachtig, hij is alleen ontzettend onvolledig, on-af.

Sfeer

Waar het bij Herzog dan eerder wel op aankomt, is de sfeer die uit zijn beelden spreekt. En dan komen de aangestipte thema's en visies toch weer boven, in zoverre de kijker ze aanvoelt in Herzogs werk. Niet zomaar een onbestemd aanvoelen evenwel, maar afgeleid uit de manier van *verbeelden* in zijn films. Hierin speelt de neo-romantische dekadence van klank en beelden een grote rol. Het is de charme, het handelsmerk van Herzogs films dat ze niets echt z ggen, maar zoveel laten zien, en dat dan vooral in de betekenis van vormelijk gemanierde, ge stetiseerde banaliteit.

Zo ook in *Herz aus Glas*, vooral in *Herz aus Glas*. Hier is immers niet eens meer een of ander bizar of eksentriek karakter het voorwerp van vertelling, maar gewoon het blazen van rood glas in de 18de eeuw en het geheim ervan om dat zo goed en zo mooi te doen als men toen in Duitsland blijkbaar kon. Je kan dat natuurlijk optrekken naar de konfrontatie van ambachtelijke perfectie en industriële revolutie, die op dat moment volop nakend is en

Een prachtig uitgedoste alternatieveling, een ekologist met vlienderdasje: altijd grappig — Werner Herzog te Cannes. Toegevingen, dus.

waardoor de hele geheimdoenerij ontrent het rode glas verklaard kan worden.

Maar daar gaat het allemaal niet om. Of het doet er niet toe. Vooral schildert Herzog prachtig de tijdsfeer, de angstvallige bezorgdheid van de ambachtslui, de ongerepte natuur waarin ze leven en werken (hoe lang nog?), kortom: de époque van 18de eeuws Duitsland. Popol Vuh spint daarop al even schilderachtig een etersische soundtrack uit, die perfect bij de beelden aansluit.

En de kijker? Wel, hij voelt, badend in virtuositeit, dat deze hele drukdoenerij om dat glasblazen, overge stetiseerd in al zijn banaliteit, een dreiging inhoudt, een kleinzieligheid en bekrompen beperktheid die des mensen is. Zonder dat het  en keer gezegd dient te worden; net als bij Resnais, waar de leefwereld van de binnenkant der karakters ook genoeg vertelt. En dat is de  chte filmtaal van beelden en klank.

J.H. Verbanck

AI

heid
gtementeerd

eloosheid
en man kan verdrinken

José Diokno, Filipijnen

re informatie kan je terecht bij Jan Etienne,
3041 Pellenberg, tel: 016/46 25 80.

* * *

is een vraag die regelmatig opduikt. Stel je dat iemand in Chili, Polen of waar dan ook, mening uitkwam, in een eenzame kluis d, met alleen zichzelf om tegen te praten en tegenaan te kijken; dood voor zichzelf en wereld. Plots sijpelt een brief uit een verre d; door: iemand die hem niet vergeten is. Een gevoel moet dat zijn...

Els

ing
ng
ning

le zwijgt,
emt toe.

n kan lid worden van

esty International.

lid worden, maar stuur me eerst

atie.

Voornaam

nr.

Sturen naar
esty International,
Ruclensvest 127,
3030 Heverlee.

EKONOMIKA'S
SMARTLAPPEN T D
zwarte lola
&
golden
EARRING

zaal stella VERKOOP: - leden

- kursusdienst

- mercuur

15 november

INKOMPRIJS: - LEDEN 180-
- VOORVERKOOP 230-
- KASSA 280-

Politieke verwarring tiert in Veto-artikel

Vorige week verscheen in Veto (nr 5) een artikel van de hand van een "kersverse" Veto-redakteur onder de titel "Ekstremisme tiert in Antwerpen en in Leuven". De auteur beloofde een "kleine analyse te maken" over enerzijds MLB en anderzijds NSV. Mij leek deze analyse wel heel erg magertjes en vooral naast de kwestie.

Niet de vorm...

Ik kan zeer zeker met de auteur de bezorgdheid delen over het gevaar dat uitgaat van fascistische organisaties als NSV. De "analyse" echter die hij maakt over NSV getuigt van een totaal gebrek aan inzicht in het inhoudelijk karakter van het fascisme en de daaruit voortvloeiende methodes. Dit gebrek is trouwens kenmerkend voor een groot deel van de huidige jongeren- en studenten-generatie. Als men over fascisme spreekt heeft men het al te dikwijls over uniformen, klanageest, kantussen, enz. Allen slechts dingen die de vorm betreffen waarin het fascisme zich kan steken. Dat ze niet de essentie uitmaken toont ons het feit dat bijvoorbeeld kantussen ook georganiseerd worden door studentenstreekclubs en kringen. Niemand (ook de auteur niet) zal beweren dat dit allemaal fas-cistische groeperingen zijn... Een zekere klanageest (wat is eigenlijk "klanageest"? vind je ook bij de supporters van allerlei sportclubs. Uniformen tenslotte worden ook gedragen door de vele honderden fanfares die dit land rijk is. Zelfs het racisme is geen essentieel kenmerk van het fascisme (cf. het Italiaans fascisme van Mussolini).

Wil men het fascisme goed begrijpen en kunnen lokaliseren, dan moet men het bepalende kenmerk wel elders zoeken.

...Wel de inhoud telt...

De auteur zegt dat bij NSV een ideologie ontbreekt... Niets is minder waar. Alleen moet men hier wat verder kijken dan zijn neus lang is. Het is waar dat NSV van zichzelf beweert zowel anti-kommunistisch als anti-kapitalistisch en zelfs anti-konservatief te zijn. Ze beweren zelfs demokraten te zijn!

Maar, beste lezer, waar heb je ooit al eens akties of pamfletten van NSV gezien die het kapitalisme fundamenteel aanvalt? *Anti-kommunisme*, ja dat wel! Laat mij trachten hiervoor een verklaring te geven.

Historisch hangt de opkomst van het fascisme samen met het tot imperialisme worden van het kapitalisme: grote financiersgroepen komen

buiten hun landsgrenzen en zwermen meer en meer internationaal uit. Dit kan slechts als in eigen land de arbeidersklasse zich niet te veel roert. In het buitenland moeten nog onontgonnen terreinen liggen, ofwel moet men er van andere imperialisten afpakken. Dit laatste was de inzet van wereldoorlog I (de strijd om de kolonies). Na deze oorlog breidde enerzijds het imperialisme nog verder uit, en anderzijds kwam het kapitalisme in een diepe crisis. Stakingen en opstanden van de werkende bevolking bleven niet uit. De fascistenvulden hier de rol van *stoottroepen van de meest reaktionaire en imperialistische elementen van het financierskapitaal*. Dit door op buitenlands vlak het grofste chauvinisme te propageren ("Deutschland über alles" — "Alles voor Vlaanderen", enz.) en op het binnenlands vlak al datgene te bekampen wat de imperialistische politiek in de weg staat. Vandaar dat fascisme in de eerste plaats anti-kommunisme is en verder anti-syndikaal en anti-demokratisch is. Al deze ingrediënten zijn bij NSV aanwezig. Het is bv. niet voor niets dat ze tot de meest fervente verdedigers van de Nato behoren: de Nato is een imperialistisch militair bondgenootschap dat de belangen van vooral het Amerikaanse en ook het West-Europese kapitaal in de wereld moet veilig stellen.

...Doorheen demagogie!

Nu heeft slechts een heel kleine fractie van de bevolking fundamenteel belang bij de imperialistische politiek: zeker de arbeiders en bedienden niet, maar ook niet de middenstanders, boeren, leraars, enz. *Wil het fascisme dan ook enige massa aanhang verwerven, dan heeft het veel (sociale) demagogie nodig om zijn ware klasse-karakter te verbergen*. Het racisme is hierbij een logische en veel gehanteerde taktiek. Ook een primitieve romantiek (bv. "De Dietsche volksgemeenschap") en zelfs zogenaamde "anti-kapitalistische" slogans kunnen hier dienstbaar zijn. Bijvoorbeeld: "Het kapitalisme maakt de mensen materialistisch", als slogan tegen de sociale verwoestingen van het werkvolk.

NSV heeft dus wel duidelijk een ideologie, namelijk die van de meest reaktionaire en imperialistische elementen van het grootkapitaal. Het feit dat hun nationale voorzitter, Edwin Truysen, medewerker is van het VEV (de Vlaamse patroonsorganisatie) past daar zeer mooi in. Een anti-ideologie? Inderdaad, in die zin dat ze te

keer gaan tegen al wie het grootkapitaal stokken in de wielen steekt. En aan onze universiteit is dat in de eerste plaats MLB...

Het geweld

Als men de zaken zo bekijkt, zal men niet licht fascistien en kommunisten op gelijke voet stellen. Het gaat namelijk om twee diametraal tegenovergestelde politieke en levenskeuzes: aan de kant van de uitbuitersklasse of aan de kant van de uitgebuite klasse. Ook op het punt van het geweld zal men hier dan een duidelijk onderscheid maken.

Het geweld dat NSV propageert en pleegt is essentieel de *terreur tegen al wie de imperialistische en kapitalistische uitbuiting ongedaan wil maken: terreur tegen linkse en stakingspijketen, propaganda voor de Nato, voor het Apartheidsregime in Zuid-Afrika, de diktaturen in Centraal-Amerika tegen het volksverzet, enzovoort*.

Het geweld dat MLB voorstaat is essentieel het *verzet tegen al wie de imperialistische en kapitalistische uitbuiting in stand wil houden: de bevrijdingsbewegingen in Centraal Amerika, Afghanistan e.d., blokkade van VMO, NSV & Co. en — op lange termijn — de revolutie in België en Europa als enige middel om definitief de kapitalisten van hun troon te stoten*.

Als de auteur dan schrijft dat "MLB een ietwat agressief gezicht" heeft ("door de aanwezigheid van Karel Meganck" (ikzelf dus), klinkt dat wel raar in het licht van het voorgaande. Ofwel bedoeld hij dat MLB geweld tegen uitbuiting propageert. Dan is ten eerste het woord "agressief" zeer ongepast, en ten tweede is dat een politieke lijn en geen kwestie van individuen. Ofwel komen dan mensen met een (dikke) snor

bij hem agressiever, en dat is dan een kwestie van smaak. En ook MLB zegt: "De gustibus non disputandum est"...

De "greep" van MLB

Tenslotte willen we het nog hebben over de "aanwezigheidspolitiek" en dergelijke meer van MLB.

Onze organisatie is de meest militante organisatie aan deze universiteit (en de PvdA is dat in België). Dat is geen toeval en hangt volledig samen met ons engagement. Het motto van een kommunist is dat hij de wereld wil veranderen (en niet erover leuteren...). Daartoe is het nodig heel actief te zijn en dit te koppelen aan veel grondig studiewerk over politieke en economische realiteit. Dat brengt bijvoorbeeld mee dat MLB-ers veel te zien zijn bij het uitdelen van zowel eigen pamfletten als die van committees waar ze inzitten. Ook de zogenaamde interne "trainingsdiscussies" die wij organiseren, houden hier verband mee: we zoeken *gezamenlijk* naar de meest correcte politiek op basis van gegronde argumenten. Dat MLB hierdoor doorgaans *beter geïnformeerd* is dan anderen en op die manier *invloed* kan uitoefenen (de auteur noemt dit "een zekere greep krijgen op"...), kan men ons niet verwijten. Integendeel: de democratische en progressieve beweging heeft nood aan gegronde argumenten die gebaseerd zijn op grondige studie. Voor progressieven zou het een reden moeten zijn om bij MLB aan te sluiten. En tenslotte: invloed verwerven tracht iedere organisatie en elk individu te doen van zodra hij of zij een discussie opent...

In de hoop met dit schrijven de discussie rond fascisme en kommunisme (waarover nog heel veel te zeggen valt) op een meer inhoudelijk niveau gebracht te hebben, teken ik hier met kamaraadschappelijke groeten,

Karel Meganck

Eerste fotowedstrijd massasportklassiekers '83

Kamera's klaar!

Voor de eerste keer zullen niet alleen de sportievelingen maar ook de fotografen aan de bak komen op de Studentmarathon Antwerpen-Leuven, de Kwistax-race en de 24-urenloop. Breng je kamera dus mee en neem deel aan deze fotowedstrijd georganiseerd door Sportraad-ASR. Sportraad en de sponsors van de Massasportklassiekers stellen trouwens enkel mooie prijzen ter beschikking: voor de beste amateur-fotografen zijn er sportpantoffels, sporttassen, tijdschriftabonnementen, bioskoop tickets... te winnen. Het is echt niet nodig om zeer spektakulaire foto's te maken, leuke, onverwachte tafereel van leeggelopen maratonlopers of platgedrennen kwistaxen zijn ook mooie onderwerpen. Natuurlijk moeten de foto's wel rechtstreeks verband houden met één van de Massasportklassiekers. Om technische redenen zullen we ons wel moeten beperken tot zwart-wit foto's en er zal gezocht worden naar de beste foto's voor elke manifestatie, dus één winnaar voor de maraton, één voor de kwistax-race en één voor de 24-urenloop.

Vergeet dus in geen geval je fototoestel mee te brengen en dien je meesterwerk op tijd in bij Sportraad. Onze jury, bestaande uit mensen die reeds lang de kamera hanteren, zal zo vlug mogelijk je foto's beoordelen. Veel kiekplezier in ieder geval.

Ter herinnering: de Studentmarathon gaat door op 9 november, de Kwistax-race op 16 november op het Hogeschoolplein en de 24-urenloop op 29 en 30 november op de terreinen van het sportinstituut in Heverlee.

Reglement

1. De wedstrijd wordt georganiseerd door de Sportraad-ASR.
2. De wedstrijd staat open voor alle studenten van de KU Leuven, uitgezonderd de studenten die in de jury zitting hebben.
3. De deelnemende foto's zijn ingedeeld in 3 groepen, één per manifestatie. Elke groep is begiftigd met talrijke prijzen.
4. Iedere deelnemer kan verscheidene foto's insturen, doch men kan slechts één prijs winnen.
5. Enkel zwart-wit foto's worden toegelaten tot de wedstrijd.
6. De foto's moeten voldoen aan volgende afmetingen: 24 x 30 cm of 18 x 24 cm.

ROCKY

ARMEN EN BENEN OVERHOOP? ROCKY HAALT ZE UIT DE KNOOP.

zweven als fred astaire
en ginger rogers,
bewegen als travolta en
olivia newton john...
dat kun je leren.

op maandag 14/11, woensdag 16/11,
donderdag 17/11 start **dansstudio
rocky** zijn nieuwe cursus:
boogie, swing, en rock 'n roll

lessen: ma 21.30 tot 22.30 u.
di 19.30 tot 20.30 u.
do 20.30 tot 21.30 u.

prijs: 900 fr. voor 9 lessen
inschrijving 1 uur vóór de eerste les

ROCKY STAAT GRATIS TER BESCHIKKING
VOOR FUIVEN EN T.D.'s

DANSSTUDIO ROCKY parijsstraat 11
3000 Leuven. 016/23 16 98 - 23 63 88.
De eerste stap is de moeilijkste.

Rijkswacht als Don Quichot

Generale Staf versus Raes

Als, rijkswachter in dienst, François Raes eind augustus 1979 het parket in de persoon van eerste substituut Peytier, inlicht over de misdadige praktijken van het NBD (Nationaal Bureau voor Drugs van de rijkswacht) begint voor hem een lijdensweg, vol met pesterijen en intimidaties vanwege het hogere rijkswachterskorps. Op basis van de beschuldigingen van Raes worden op 18 januari 1982 liefst 16 mensen voor de Brusselse korrektionele rechtbank gedaagd, onder wie het merendeel werkzaam in ofwel het NBD, ofwel in dat andere bureau voor drugbestrijding, het BIC (Bestuur voor Kriminele Informatie), dat ressorteert onder het Ministerie van Justitie. Deze rechtszaak, die de geschiedenis zal ingaan als het proces François, genoemd naar het hoofd van de NBD, zal ondanks de zware beschuldigingen, (o.a. produktie, bezit en verkoop van drugs) relatief milde vonnissen kennen.

Raes verlaat op 30/6/1982 als een gebroken man de rijkswacht, nadat enige dagen voordien kolonel Lhost hem in niet mis te verstaan bewoordingen gewaarschuwd heeft. 'Als u nog één stap verder zet, dan krak', aldus een dreigende Lhost (blz. 147), waarbij de lezer van het boek onmid-

door persoonlijke en politieke belangen worden uitgehold. Gedurende de vijftientig jaar dat ik deel uitmaakte van dit milieu heb ik meermaals vastgesteld hoe plichtsbewuste magistraten, rechtgeaarde rijkswachters en eerlijke politieagenten in hun streven gebroken, uitgegerend of, in het ergste geval, gedwongen werden zich tot 'korrupcie' te verlagen, met als noodlottig gevolg dat het gerechtelijke apparaat één van de meest onrechtvaardige instellingen is geworden.'

Wie het boek van Raes leest, kan moeilijk anders dan onder de indruk komen van de mate waarin korrupcie, instellingen als de rijkswacht of (bijwiltjen vernoemd) het parket hebben aangetast. Die korrupcie komen we in het boek in twee gescheiden verhalen tegen: enerzijds in de werking van het NBD en de afwikkeling van de rechtsvervolgving hiertegen, anderzijds via een aantal verhalen van Raes, die zich allemaal situeren in de periode 1971 tot 1977 toen hij werkzaam was in de Brusselse BOB-drugsektie.

Hier stoot Raes achtereenvolgens op leden van de VS-ambassade in Brussel die 'beschermd' worden (blz. 79), op een onderzoeksrechter die vrij abrupt een onderzoek doet stopzetten m.b.t. een zaak waarbij drugs worden verhandeld, en wellicht bedoeld is om de kassen van de SAC (ekstreem-rechtse Franse geheime politiedienst) te spekken (blz. 84), op V., sterk verdacht van drugs- en wapentraffic, wiens naam plots uit de rijkswacht-computer verdwijnt (blz. 107), op bescherming vanwege het parket t.a.v. een heroïne-trafikkant (blz. 115) enz... En dan is er nog de benedeider Bruno Farcy (tijdens het proces François

vokatie-aktie, waarvan hij getuige is in zijn eigen huis, verhaalt aan de rechter, wordt dit als een lichtzinnigheid van de hand gewezen. Vrancken spant een proces in tegen deze beschuldigingen, maar tot op vandaag haalt hij nul op rekest, en bovendien dient hij gedurig diverse pesterijen te ondergaan vanwege de rijkswacht (blz. 26-28). Raes is werkzaam bij het NBD vanaf half december 1977 en dit voor de periode van ongeveer één jaar. In september 1978 wordt in Karachi de Pakistaanse Kahn gearresteerd. Het was deze drughandelaar die leverde voor het NBD. Raes is getuige van een groteske vaudeville om deze zaak 'in het reine' te brengen, waarbij niet enkel Kahn, maar later ook nog Vienne, tot zelfs de grote drughandelaar Bruno Farcy het hand boven het hoofd gehouden wordt. (blz. 36) Raes muteert op 14/12/1978 naar het gerechtelijk detachement bij het militair parket, en vertelt zijn verhaal aan diverse hogere officieren, tot zelfs korpscommandant Beurir toe. Een onbeduidende reactie van laatstgenoemde bereikt hem, maar terzake verandert er niets, tot Raes het parket inlicht op 27 augustus 1979. Op januari 1980 volgt een reeks arrestaties onder leden van het NBD en het BIC, w.o. François die voor 27 dagen in voorhechtenis wordt opgesloten. Ondanks het feit dat bv. François op het proces, dat plaatsvindt op 18 januari 1982, beticht wordt van 27 misdrijven, waaronder handel in drugs en vernietiging van dossiers, krijgt hij slechts één jaar met uitsluit. Raes spreekt in dit boek in vrij verbitterde termen over het verloop van het proces, en dit vooral omdat er uit het dossier een aantal bezwarende documenten werden weggelaten. Ook komen enkel de feiten aan bod die gepleegd werden voor 1975, terwijl er geen enkele aanwijsbare reden te vinden is, voor het weglaten van de latere feiten. Ook leggen hogere officieren van de rijkswacht tegenstrijdige verklaringen af, zonder dat hierop wordt ingegaan... Raes werd ondertussen zonder pardon op 30 juni 1980 overgeplaatst naar het laagste echelon bij de rijkswacht, nl. het Mobiel Legioen. De pesterijen gaan onverminderd verder en op 30/6/1982 neemt hij vervroegd pensioen, wat hem een fikse duit kost.

Raes vernederd

De diktoriale hiërarchie bij de rijkswacht vindt natuurlijk zijn meest uitgebreide behandeling in de voortdurende vernederingen die Raes moet ondergaan vanaf het ogenblik dat hij het parket heeft ingelicht over het NBD. Nochtans heeft Raes dit vroeger al ervaren, bv. tijdens zijn opleiding in de rijkswachterschool, of tijdens zijn twee eerste jaren bij het Mobiel Legioen. Verder laat Raes' visie niets aan duidelijkheid te wenssen over m.b.t. de politieke neutraliteit van de rijkswacht. 'Het behoorde blijkbaar tot de gewoonte het proces verbaal van sommige vooraanstaanden te vernietigen...' (blz. 64) 'Het hippie-milieu bleef daarna uiteraard onze aandacht opeisen, waarbij ik nogal vaak vaststelde dat de manier waarop verdachten behandeld werden sterk verschilde naargelang hun status'. (blz. 75) 'Dat de heren van de generale staf, in tegenstelling tot wat ons altijd wordt voorgedragen zich hoegenaamd politiek niet neutraal ostellen...' (blz. 142) (Hier worden voorbeelden gegeven van een beschermingsopdracht t.a.v. de ekstreem-rechtse baron Bonvoisin, de beruchte Flandria-boot-toechte e.d.) Verder spreekt Raes haarscherp veroordelingen uit t.a.v. de rijkswachttop. 'Wat tenslotte te denken van hogere officieren, van wie de naam en het telefoonnummer genoteerd staat in het inmiddels mysterieus verdwenen adresboekje van een Noordafrikaanse prostitutie, die later gearresteerd werd wegens valsmunterij terwijl haar broer als drugtrafikkant het land werd uitgewezen.' (blz. 143) 'Volgens mij konden die aanslagen (n.b. die op Goffinon, Vernailen) enkel plaats grijpen dankzij

Dit boek is sterk aan te bevelen voor eenieder die met een minimale bezorgdheid aankijkt tegen de evolutie van de rijkswacht...

(foto uit de film 'Opmars der Stillen')

de medeplichtigheid van rijkswachters zelf.' (blz. 51)

Raes zelf als drugbestrijder

Het gevaar met zo'n boek, opgebouwd rond een zo belangrijke getuigenis, bestaat erin dat men de persoon in kwestie op een verhoor gaat plaatsen, en zijn werkzaamheden als rijkswachter onkritisch benadert. 'We moesten onze aandacht vooral richten naar hippies. Dat waren de grote konsumenten van verdovende middelen, zo werd ons gezegd. Hoe meer personen we uit dat milieu konden arresteren, hoe beter.' (blz. 74) Raes stelt zich opvallend weinig vragen over het werk dat hij die tien jaren verricht heeft, als drugspeurder, eerst in opdracht van de Brusselse BOB, later met het NBD. De verhalen van Raes handelen overwegend over speurtochten naar drughandelaars, maar toch is Raes bv. enkele jaren op 'surveillance geweest op het festival van Bijzen. Na heel wat wetenschappelijk onderzoek werd bv. in Nederland het bezit van zgn. softdrugs (tot 30 gram) gelegaliseerd. Dat Raes zich jarenlang ten dienste heeft gesteld van een totaal verouderd en repressieve wetgeving, is in dit boek geen relevant gegeven. Overigens beweet Raes zich als drugspeurder zelf een paar keren op de vage greps van de illegaliteit. Bv. is er de schending van het briefgeheim op blz. 112. Minstens twee keer blijkt dat Raes niet vies was

van te werken via (illegale) provokatie (het kopen van drugs, om de verkoper te kunnen klissen) (blz. 91-93, 95-99). Vooral met betrekking tot het eerstgenoemde feit hadden we van Prof. Van Otrive in diens inleiding tot het boek, toch een fundamentele waarschuwing verwacht m.b.t. de privacy, die via dit soort misdaadbestrijding onder zwaardere druk komt te staan, met alle toekomstige politieke konsequenties vandien.

Ondanks een verwarde opbouw van het boek en een verhaaltrant van Raes, die zich soms gevaarlijk dicht in de buurt van roddel situeert, is dit boek sterk aan te bevelen, voor eenieder die met een minimale bezorgdheid aankijkt tegen de evolutie van de rijkswacht.

Op 11/10 jl. maakte Walter DeBock in De Morgen bekend dat de fascistische organisatie Westland New Post betrokken zou zijn bij de aanslag op majoor Vernailen. Deze organisatie raakte recent in het nieuws toen bleek dat enkele van hun leden in de Belgische staatsveiligheid waren gefiltreerd, en er zelfs geheime NATO-dokumenten hadden ontvreemd. Het laatste woord in deze zaken is zeker nog niet gezegd.

LHV

F. RAES, *Rijkswacht als Don Quichot*, EPO, september 1983, 152 blz., 350 BF.

Korpscommandant Beurir kijkt zorgelijk bij de berichten over zijn uit de pas lopende gendarm. Ingrijpen is de boodschap.

(foto uit 'Opmars der stillen')

dellijk terugdenkt aan de diverse aanslagen die werden uitgevoerd op zowel adjudant Goffinon als op majoor Vernailen, die beiden het onderzoek in de zaak François leidden. Ook stelt Raes scherpe vraagtekens bij de 'zelfmoord' van eerste wachtheester Van den Daele, werkzaam op de dokumentatiedienst, die op zijn eentje een onderzoek was gestart naar de lotgeallen van het NBD. M.b.t. die aanslagen wordt telkens door Raes de link gelegd naar een transport van drugs in bevroren vlees, een blijkbaar even duistere als gevoelige zaak voor sommigen (betrokkenen?) in het rijkswachterskorps.

Er lopen verschillende lijnen door het verhaal van Raes. Vooreerst is er de korrupcie van de reeds genoemde diensten die zich bezighouden met de drugbestrijding, ten tweede is er de onvoorstelbare diktoriale hiërarchie binnen het rijkswachterskorps, ten derde neemt Raes door middel van een reeks randbemerkingen elke illuzie weg met betrekking tot de politieke neutraliteit van de rijkswacht. In een voorwoord maakt Raes de lezer echter direct duidelijk wat zijn visie is op de rijkswacht en de rechtsbedeling in het algemeen. 'Dit boek is geen rekvisitoor tegen de justitie, de rijkswacht en de politie, maar wel tegen de manier waarop de taken van deze instanties

door de voorzitter van de rechtbank België's drugtrafikkant nummer één genoemd). 'Deze wist eind 1979 uit zijn Nederlandse gevangenis te ontsnappen en zou bijgevolg niet op zijn proces aanwezig zijn. Farcy's vrouw kon overigens daarna moeiteloos in een vliegtuig bestemming Brazilië stappen, terwijl ze gadeslagen werd door politiemannen.' (blz. 122)

Het belangrijkste deel van het boek handelt over de korrupcie praktijken van het NBD, evenals over verdachte feiten m.b.t. de rechtszaak François. In onduidelijke omstandigheden verdwijnt bv. in 1975 1,65 miljoen BF, die door de Hogere Directie Operaties van de Rijkswacht, met medeweten van de Generale Staf en het parket, geleend werd aan het NBD voor een illegale praktijk nl. provokatie. Dit houdt in dat de gerechtelijke instanties via een stroman zelf drugs aankopen, om alzo de drughandelaar te klissen, of konkreter om deze bv. naar België te lokken. Om dit geld aan de Generale Staf terug te betalen wordt door het NBD zelf een drughandel georganiseerd, die naderhand voor eigen gewin wordt verdergezet (blz. 21) De illegale handelsverrichtingen van de leden van het NBD beperken zich overigens niet tot drugs, maar breiden zich uit tot antiekvoorwerpen, kunst enz. Als de Tongerse hotelier Vrancken zo'n pro-

ADVERTENTIE

DE WIERING

**CAFÉ CHANTANTS
CABARET
NIEUWE INRICHTING**

Optreden donderdag 3 november
Blues gitaar
om 22.00 uur.

(open van 19.00 tot 04.00 uur)

Merce: a 'cunning' edge

Merce Cunningham. Een legende op Klapstuk 83. Een legende die zich moest waarmaken als hoogtepunt van het festival. De Merce Cunningham Dance Company loste de verwachtingen in. Drie avonden lang. Een prestatie.

Merce Cunningham, 64 jaar oud, leeft nog. In de ruimste zin van het woord. Zijn choreografieën blijven boeiend, ondanks het feit dat ze in wezen nog steeds gebaseerd zijn op dezelfde esthetiek als jaren geleden, analoog aan John Cage's muzikale ideeën. Martha Graham had het bewegingsrepertoire verruimd. Cunningham ging op haar voort, en zette zich volledig af tegen het ballet. Zijn dans werd alles wat het klassieke ballet niet was: hij had géén vast bewegingsrepertoire, gebruikte géén plot, géén toneelmatige gevoelens, géén figuratief decor,.... Het klinkt allemaal vrij negatief, maar is het daarom nog niet. Op zijn ideeën zou op haar beurt de post-modern dance gebaseerd worden. Deze heeft — volgens sommigen — ook al last van vrijrijzingsverschijnselen. Maar Cunningham is taai, overleeft, en blijft interessant.

Alledaags

Op 20-21-22 oktober vertolkte de Merce Cunningham Dance Company in totaal 6 gewone choreografieën en een event, allen Belgische premières, en één Europese. Allen dansen die een eigen karakter hadden, ondanks het gebruik van één en dezelfde — objectieve, abstracte — toevalsestetiek. Het decor is sober: rood, blauw, wit of grijs licht op het witte doek dat de scène afsluit. Bij het event zelfs niet eens dat: het publiek kijkt gewoon op de achtermuur van de Stadsschouwburg, met zijn grote venster, zijn noodverlichting. De kledij: de dansers dragen vrij uniforme danspakjes. Een groepje rood, een ander groen, grijs,.... maar allemaal zéér lichte kleuren. In sommige choreografieën (Channels/Inserts, Event) dragen ze meer alledaagse kleren: een grotere individualiteit van de verschillende dansers? Of een ekwivalent van de alledaagse bewegingen in de dans?

Het muzikale decor vraagt meer aandacht. De drie avonden van Merce Cunningham waren de enige in het Klapstuk waar de muziek live uitgevoerd werd. En niet zomaar muziek. John Cage, Martin Calve, Takehisa Kosugi en David Tudor vertolkten werk van Cage, Tudor, Kosugi, Larry Austin en Yasunao Tone, en bovendien, tijdens het event, een groeps-

improvisatie. Allemaal elektronische en/of konkrete werken.

Voor Cunningham is muziek een akoestisch iets dat dezelfde lengte heeft als de dans. Stelt zich natuurlijk de vraag: waarom laat hij dan muziek spelen en laat hij het ritme van de dans niet gewoon voor zichzelf spreken, zoals dat bij Dana Reitz het geval is? Cineast Charles Atlas, die verschillende videotapes met Cunningham maakte, zei hierover tijdens zijn lezing te Leuven op 14 oktober: "Soms breekt het ritme van de muziek zelfs het ritme van de dans. Dat merk je dan achteraf, bij de eindmontage". In Leuven werd feitelijk geen muziek gespeeld met een geprononceerde ritmische puls (behalve misschien Phonemes, cfr. infra). Allemaal stukken, waarin geluiden als het ware eksisterden in een kwasi oneindige tijd, los van elkaar, zonder causaal verband. Een typevoorbeeld: *Instances of Silence* van John Cage (bij Trails): een zware bromtoon faadt telkens in, van onhoorbaar tot kwasi onhoorbaar, faadt opnieuw uit. Soms worden er andere geluiden in gemixt, verkeersgeluiden, een ziekenwagen,.... Een dergelijke compositie kan gemakkelijk aangepast worden aan de lengte

van de dans.

Op het eerste gezicht is het publiek (zeg wel: na al die jaren, terwijl reeds de eerste roestvlekken op deze esthetiek te bespeuren vallen) niet steeds niet aan een aangepaste luisterattitude toe: een passage in Kosugi's *Interspersion* (bij Locale), waar een trilling wordt gegeneerd op een stokje dat gedeeltelijk op een tafel rust waarop een contactmikrofoon bevestigd is, werd door het amfiteater als zeer amusant ervaren. Cage: "Why did they laugh? (...) I think it's a very lyrical work."

Een sfeer scheppen

De choreografische hoogte- en dieptepunten lagen gekoncentreerd op vrijdagavond, 21 oktober. De voorstelling begon met *Coast Zone* uit 1983. Tegen een witte achtergrond dansen in die beginne een groepje van drie, met daar bij nog 1, later 2 en meer solisten. De solisten worden zelf een groep, evenwaardig aan de andere. Een groep loopt soms het podium af, dan verschijnt er een andere uit de koulissen. Soms staan er maar vier mensen op het podium, die zich dan nog splitsen in twee maal twee. Er is de

tegenstelling stilstand-beweging,.... De dansers geven elkaar een schouderklopje, ze nemen iemands arm vast (om de aandacht te trekken)? Het ritme van de diverse dansers is soms volledig verschillend, dan weer loopt het komplementair, dan weer dansen ze volledig parallel. Maar de bewegingen zijn zeer gestroomlijnd, wat de ganse choreografie nogal "soft" maakt. Van alle stukken die Cunningham gebracht heeft, deed *Coast Zone* trouwens het meest aan klassiek ballet denken.

Het hoogtepunt van het ganse festival was misschien wel *Channels/Inserts* (81), een choreografie oorspronkelijk voor film (Charles Atlas) ontworpen, achteraf voor het podium bewerkt. De muziek (Phonemes van Tudor) werd in een gans andere versie gebracht dan op de film: ruisen waren vervangen door tonen, ook de filtering was enigszins anders, een veel 'hardere' uitvoering, ongemeen boeiend, net zoals de choreografie.

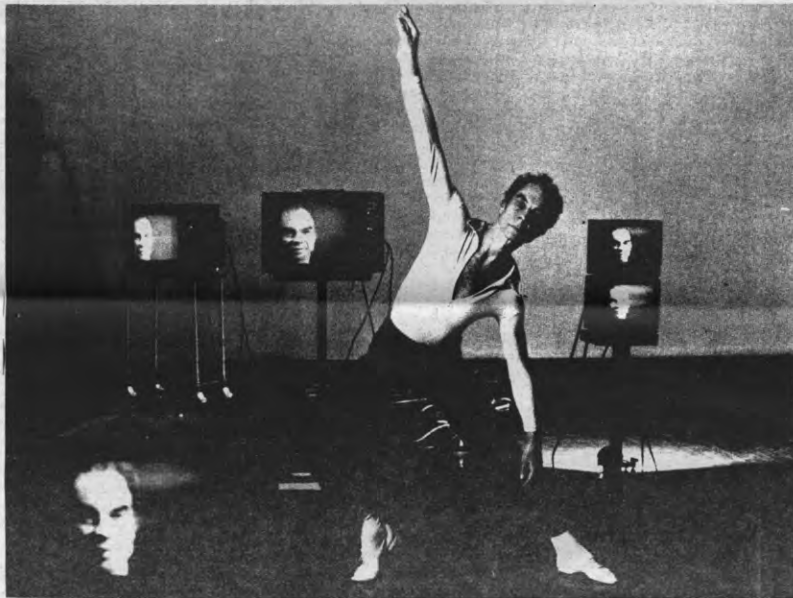
De bewegingen kontrasteren ten zeerste met die van *Coast Zone*: nu zijn ze hoekig, kordater. De kleding verschilt van danser tot danser. Soms staat een groep in een pose, te kijken

naar de rest. Plots komen er heel levendige bewegingen, zoals een rondedans. Er wordt weer gegooid met het ledenaantal van de groepjes. Het einde: vroegere bewegingen worden vertraagd herhaald.

Roadrunners uit '79 lijkt wel een aanloop tot *Roaratorio* (cfr. grote kader) Cunningham gaat hier een sfeer scheppen, bijna een verhaal zonder plot, of een verhaal dat door toevalsoperaties zijn draad is kwijtgeraakt. Cage reciteert Japanse gedichten in Engelse vertaling, erna volgt Kosugi met de originele versie. Ze gebruiken hoketus-techniek: elke lettergreep wordt in een andere mikrofoon (en luidspreker) ingesproken. Merce Cunningham (gezwollen enkels, verwrongen voeten, gekromde rug) begint de dans. Anderen nemen zijn bewegingen over, even moeizaam. Een meisje op het podium zet een hoed op, zet hem opnieuw af, en steekt hem onder het schouderbandje van haar balletpakje. Enkele type-bewegingen ontstaan, zoals de drie mannen die één oppakken, met de invisie: één man neemt drie dansers op. Tot hij bezwijkt. De choreografie wordt grappig, als Cunningham een broek, kousen en schoenen wil aantrekken, en steeds gehinderd wordt door een danseres. Binnen deze choreografie krijgt Cunningham een waar karakter, in een oosters aandoend, maar verder onbepaald gebeuren. De dans eindigt als de spelers in twee symmetrische groepen op het podium vastvriezen. Bijna een heraldisch tafereeltje.

Op vrijdag 21 oktober bewees Cunningham zijn veelzijdigheid: drie verschillende stukken op één avond. Deze veelzijdigheid kwam ook de donderdag tot uiting, maar, kontradictorisch genoeg, het minst zaterdag, bij het event. Ook dat was niet eentonig, maar het bevatte wel opvallend veel delen uit *Roaratorio*. Misschien omdat dat vier dagen later in Roubaix moest gekreëerd worden?

Guido Janssens

Merce Cunningham: inspirator-goeroe van de (post)-moderne dans op beide continenten. Op deze pagina the master and his kids vier maal raak: drie keer in Leuven, en ook nog eens op het Festival de Lille. (videostill Charles Atlas)

Volgende week publiceert Veto een interview met John Cage dat we met hem hadden naar aanleiding van zijn verblijf te Leuven.

Verder geïnteresseerden kunnen donderdag 9 november op BRT I-tv televisie afstemmen: het *Gerucht* zal dan integraal gewijd zijn aan Cunningham en Cage met o.a. interviews, delen uit video's van Nam Yune Paik en de integrale *Channels/Inserts* video van Charles Atlas. De trotse geestesvaders van deze uitzending zijn Stefaan Decorte en Chris Dercon. □

WAT HET LEUVENSE PUBIEK MISTE

Zeventwintig oktober. Een Veto-redakteur is samen met enkele journalisten van BRT, RTB en De Standaard afgezakt naar Roubaix. Reden: optreden van de Merce Cunningham Dance Company in het kader van het *Festival de Lille 83*. Er staan twee nieuwe werken op het programma: *Inlets 2* en *Roaratorio*, an *Irish Circus* op *Finnigans Wake*, beiden van choreograaf Cunningham en komponist Cage.

Inlets 2 is een bewerking van het oudere *Inlets*: 64 bewegingen worden aleatorisch gekombineerd. Eén danser, of een groep, zet een bewegingspatroon in, anderen lopen van links en rechts het podium op, en nemen de beweging over. Soms wordt het ene patroon nog voortgezet als het andere reeds begonnen is. Enkele bewegingen komen terug. Een indrukwekkende polyfonie, een zich traag afwindende evolutie, zonder enige finaliteit.

Onderaan in de zaal zit John Cage met twee muzikanten. Ze klotsen water in een schelp van een (reuze) zeelak. De klank omgeeft het publiek.

Het podium stroomt leeg als Cunningham verschijnt. Hij beweegt zijn dansen, daarna zijn armen, daarna zijn benen, traag, maar dat valt niet op: de andere dansers hebben zich toch teruggetrokken. Als ze terugkomen, nemen ze zijn patroon over. Even traag, maar soepeler. Cunningham verdwijnt, en nu pas valt op hoe verschillende van karakter 'zijn' deel was. De choreografie loopt voort.

Als de dansers het podium afstomen, wil het publiek gaan applaudisseren. Niet voor lang: achteraan in de zaal klinkt een schrille kreet. Het publiek kijkt om. Ook uit andere plaatsen

komen nu geluiden. Links, boven op het balkon wordt een fluitist opgemerkt, onderaan twee Ierse tamboerspelers. Rechts boven een doedelzakspeler, onderaan een zanger. Voor het podium zit een violist, en Cage die zich klaarmaker om zijn mesostics op James Joyce's *Finnigans Wake* te reciteren. En bovenal, 32 luidsprekers, verspreid in de zaal.

An Irish Circus

De tape is de eerste minuut of enige geluidsbron: een montage van 2293 elementen, geluiden uit de plaatsen die in *Finnigans Wake* vernoemd worden. Cage heeft er de halve aardbol voor rondgereisd; hij heeft o.a. opnamen gemaakt in Spa. Het publiek wordt letterlijk door een ongelofelijke geluidswaereld omgeven, opgeslokt: gepraat, verkeersgeluiden, syrenes, rechts soms getimmer, verder klassieke, pop- en volksmuziek, water,.... Regelmatig klinken achteraan kerkklokken, bijna als Leitmotiv, maar dan niet dramatisch. Of toch wel?

De muzikanten spelen elk van tijd tot tijd Ierse volksliederen, éénstemmig, behalve de doedelzak met zijn dreun. Soms hoor je twee melodieden door elkaar. Dit is *Roaratorio*. An *Irish Circus*. On *Finnigans Wake*.

Het duurt nog enkele minuten eer de dansers komen opdagen. Ze poten barkrukken neer, helemaal links vooraan. Enkelen leggen er hun jas, hun trui op. In groep luisteren ze naar de muziek, ze staan of zitten te kijken, naar het publiek, maar vooral naar enkelen van hen die beginnen te dansen. Hun bewegingen zijn duidelijk gebaseerd op volksdans. Ierse volksdans?

Cunningham is van geboorte Ier. Cage droeg zijn *Roaratorio*, al enkele jaren oud, aan hem op. Ook Cunningham's *Roaratorio* is op *Finnigans Wake* gebaseerd. Soms zijn er toevallige korrespondenties. Als het ritme van een van de instrumentisten

overeenkomt met dat van een van de dansers. Of die keer dat er heel even klassieke muziek uit een van de luidsprekers kwam en even later een danseres rond de troep tolde alsof ze net door Tsjaikowsky uit haar eeuwige slaap gekust was.

Groepen dansen, paren dansen, enkelingen dansen, virtuos. Tegelijk, naast of door elkaar, na elkaar. Meestal is één bewegingsfiguur dominant, soms worden volledig verschillende bewegingen tegelijk uitgevoerd. Er is zelfs één eksuberante rondedans waaraan bijna iedereen deelneemt. Men komt uit de koulissen het podium opgedaan, en omgekeerd, alsof de choreografie meer plaats nodig heeft dan de beschikbare podiumgrootte. Bijna steeds staat een groepje aan de krukken uit te rusten, en te kijken. Soms nemen ze in groep een verstarde pose aan, bijna een compositie op zich.

Cunningham komt op de dansvloer, met een meisje. Ze doen een soort trage wals. De knieën worden zeer hoog opgeheven; alle aandacht is op hen gericht. Groepjes vervoegen hen, ze geraken uit het gezichtsveld. De barkrukken zijn meer en meer naar rechts achteraan verschoven. Na enkele minuten wordt Cunningham daar gesignaleerd. Hij kijkt naar de anderen, en voert enkele tragere bewegingen uit.

De muziek stopt, vooral de oude zanger is vermoed. Cage kijkt even rondom zich, naar de muzikanten, naar het publiek, naar de dansers: hoever staan ze? Zijn typische brede lach staat op zijn gezicht.

De choreografie loopt nog enkele minuten door. De dansers komen bijeen aan de barkrukken rechts achteraan. Groet. Frans entoesiasme.

Als we naar een drankgelegenheid zoeken komen we Cunningham Company-lid Joseph Lennon tegen. Met zijn leren vest en broek lijkt hij wel uit een diskotek te komen.

G.J.

WILLIAM VORTHUIZEN

"Een dansfestival, not my cup of tea", mompelde William Vorthuizen, vast medewerker aan het elke zaterdag verschijnende studentenweekblad VERO, afwezig, en bestelde met een droefgeestige blik een nieuwe Campari-Orange. William hield meer van onthullende reportages over wantoestanden in het fakulteitkonvent. Ondanks zijn reputatie had de redactie echter wat stroef gereageerd op zijn 'scoop' over een Gentse intrige. OK, die Delhaizezaak was een blunder geweest, maar kon hij het helpen dat die Zonnebloem een verlopen tweelingbroer had.... Zou hij nog eentie. De bodem van het Campariglas kwam in zicht (Batida verouderde hij niet meer sinds Benoit de Dampierre hem dat kunstje geleverd had) en hij zat nog steeds opgescheept met een reportage over het dansfestival.

"Festivals, allemaal inteelt..." bromde hij. "Wat bedoel je, William?" vroeg Gilbert Uppermans, de organisator van het festival, die ongemerkt, ondanks zijn postuur, naast hem opgedoken was.

"Gurgl!" verslikte William zich, en met heftige gebaren naar zijn keel bracht hij "Dggaadje humpff sinaasappel" uit. Na een paar beleefdheden te hebben uitgewisseld, moest William er snel vandoor.

Waar kan je beter een reportage beginnen dat op een receptie. Alle goede mensen bij elkaar, die al wat sneller bereid zijn een woordje te lossen. William sprak zichzelf wat moed in.

"Verbuik, welkom, mijnheer... euh"

"Vorthuizen, ... William." Zou hij nu een hand geven? De trouwing bleef voor zijn neus hangen. Maar met de bandopnemer in de ene en het fototoestel in de andere hand was dat moeilijk. Verbeelde hij het zich, of trok de man zijn wenkbrauwen op. "Van het weekblad VERO" voegde hij ten overvloede toe. De ander trok zijn wenkbrauw op! Maar de trouwing was nu tenminste verdwenen. "Het studentenweekblad van Leuven." "Ach, studentenweekblad..." en het volgende dat William zag was de achterkant van een zeer goed gevuld kostuum. Vreselijk elitaire troep was dit wel. De ene helft zag eruit alsof ze een grootmoeder-millionaire om zeep geholpen hadden, en met de garderobe waren gaan lopen, de andere helft was 'tiré à quatre épingles', managers-look.

Zouden ook wel iemand vermoorden als het hen goed uitkwam. William wist er alles van. Een blik op zijn sweatshirt veroorzaakte een bescheiden wanhoop bij William. Had hij maar Pieter Jansens jasje geleend, zoals bij de opening van het akademiejaar. Kon je je onopvallend met stijl bewegen in de demi-monde. Een goede journalist mag niet opvallen.

"Wil U zich bedienen, mijnheer", vroeg een man in het zwart. "Bedienen...?" "Ja, aan het buffet." Dat was nog even een meevaller. William had het nog niet opgemerkt — hoewel een goede journalist... maar dit was dan ook een triviaal detail — maar er stond de genodigde en

uitstekend koud buffet te wachten, met zalm, 'tomate crevettes' en andere dingen, die William niet kende. William laaide zijn bord goed vol.

"Nog wat makreel, mijnheer?" "Nee, liever een 'tomate crevettes' nog."

"Maar... ja zeker, natuurlijk mijnheer." Na de eerste foto begreep William dat het 'not done' was om dit gezelschap te vereeuwigen, en hij liep nu, zo losjes als een bord met drie 'tomate crevettes' twee sneetjes zalm en een foral, een bandrekorder en een glaasje wijn toelaten tussen de verschillende groepjes mensen door. Plots werd het interessant. Een gezapige meenas diskussieerde met een artieste. Daar kon hij stof voor een sappig artikel uit puren.

"Maar het is toch zeer cerebraal wat U doet."

"Maar neen godverdomme, al die mensen zitten daar maar te gapen, en willen iets diepers zien, maar de wereld is al zo ingewikkeld tegenwoordig, dat ik juist zeer eenvoudige dingen wil laten zien, een paar bewegingen, kleur. Gij begrijpt er niets van."

Die artieste nam werkelijk geen blad voor de mond. En het werd steeds erger. De meenas verpinkte echter geen ogenblik. Man met een dikke huid. Natuurlijk begreep zo iemand uit de zakenwereld niets van kunst. Daar had William dan toch wel een betere kijk op. Hij behoorde dan wel niet tot dat selekte klubje kunstliefhebbers, maar die deden toch maar alsof ze er iets van begrepen. Lang niet hetzelfde als spreken met een echte artiest.

Dat was het! Dit was de gedroomde kans om een interview te pakken te krijgen. Hij zou wel gunstig afsteken tegen het onberispelijk van dit financieel zwaargewicht.

"Juffrouw, zouden wij eens een onderhoud kunnen hebben!" "Wat zijn Uw referenties." Dit klonk gebiedend. William slikte even. "Vero."

"Vero wie?" "Het studentenweekblad."

"Rotas gezien?" "Nee, maar... uw optreden heeft mij uitermate gefascineerd en..."

"Ga maar eerst naar Rotas kijken."

"Maar ik wil niet dadelijk een interview... het gaat om de principiële mogelijkheid om..." William zwaaide met zijn arm. Het bordje met de drie 'tomate crevettes' zwaaide even vrolijk mee — net even rood als mijn hoofd, bedacht William nog — maar daarna vervolgden de lekkernijen een eigen baan door het luchttruim. William probeerde ze nog te onderscheppen met zijn wijnglas, maar het onheil was geschied. Het resultaat bood een ontrendende aanblik. Een artieste bedekt met garnalen, en een bankdirecteur die een pennerende wijngeur verspreidde.

Terwijl de obers toetselden, maakte William zich uit de voeten. Pas de volgende morgen merkte hij, met een houten kop, dat hij zijn fototoestel in de vlucht vergeten was.

(PTJ) (wordt vervolgd)

Onkruid: 'CVP is demagogisch'

In een mededeling stelt de actiegroep Onkruid dat het gewijzigde CVP-standpunt van eind augustus inzake de plaatsing van raketten een 'struisvogelstandpunt' is.

Men verschuilt zich immers achter de VS-definitie om te beoordelen of er in Genève 'een voldoende gewettigde hoop op een akkoord bestaat'; bovendien worden mogelijke eigen initiatieven m.b.t. de onderhandelingen verhinderd omdat men zich verschuilt achter 'het overleg met de NATO-bondgenoten'. Tegelijk met dit standpunt wordt "onder leiding van Tindemans alles te Florennes in gereedheid gebracht om de raketten te plaatsen en het is tevens door het Tindemans-memorandum dat aan de V.S. toestemming werd verleend om met de bouw te starten.

Onkruid noemt de verklaring van fractieleider Blancaert op de betoging 'show' en 'demagogie' omdat zijn uittaling in niets correspondeert met concrete daden.

Aan het eind van het communicatie beschuldigt Onkruid de CVP van "verraad aan vroeger genomen beslissingen" en stelt dat "zolang de voorbereiding niet stopt en zoveel mogelijk wordt teruggeschroefd, alle CVP-praat terzake demagogie en volksverlakerij is". Tenslotte wordt de niet-plaatsing van de raketten geëist, niet alleen in België, maar "van alle Cruises en Pershings in West-Europa".

Eksamensysteem archeologie kunstgeschiedenis

Sinds juli 1981 wordt er in het departement oudheidkunde en kunstwetenschappen in 1ste en 2de kan een experimenteel examensysteem toegepast. Dit houdt in dat we, zoals iedereen, beginnen met een tiental dagen blok, waarna dan, theoretisch, om de 24 uur een examen van een algemeen vak volgt. Dit zijn een zestal examens in totaal. Dan volgt opnieuw een blokperiode van een tiental dagen, waarna examens van de vakken die specifiek archeologisch, kunsthistorisch of muzikologisch zijn, weer theoretisch om de 24 uur. Ieder jaar opnieuw is er hierrond hevig gediscussieerd. Ieder jaar ook werden de studenten geraadpleegd, doch steeds werd de representativiteit van de raadpleging aangevochten.

Werkgroep Voeding

De maaltijdschijf Vak 3: dierlijke eiwitten

Eiwitten heb je nodig hoe dan ook, ze zijn belangrijk voor de vorming en het herstel van weefsels. Je kan ze vinden in vak 3. In allerlei vormen en smaken. Eiwittekort en eenzijdige voeding is het grote voedselprobleem van de ontwikkelingslanden. Hier bij ons is het in overvloed. Vak 3 wordt hoofdzakelijk gezien als bron van dierlijke eiwitten, B-vitaminen en mineralen. De voorwaarde voor plaatsing is dat tenminste 10% van de energetische waarde van eiwit afkomstig is. Zullen we dan de verschillende producten maar eens overlopen?

1. Vlees en magere vleeswaren
Leveren naast eiwitten van hoge voedingswaarde ook nog ijzer (Fe) en de vitamine B1 en B12. Denk eraan dat je bij de slager je dagelijkse portie kiest, je altijd meer betaalt voor magere vleessoorten. Eiwitten zijn duur! Hoe vetter, hoe minder eiwit en dus beterkoop. Over vetten gesproken: ze zijn praktisch altijd van het verzadigde type, dus minder gezond! Kies daarom ook voor de magere vleeswaren.

2. Vis
Gezondheid te koop! Waarom niet tweemaal per week de voedingsvoorzichters voorschrijven. Ge-

PROFICIAT MET JE 21!

Als je deze maand 21 jaar wordt,
biedt STELLA jou
'n méér dan origineel geschenk aan.

Liefst vijftig gratis STELLA-bons...
die je elke maandagnamiddag,
van 13 tot 18 u. kunt komen afhalen
in de raadselder onder het stadhuis
op de Grote Markt.

Daarna zul je vast samen met je vrienden
die zo lekkere frisse Stella's
wel aankunnen, ter gelegenheid van je
"21 lentes"
... en dit in het café van je keuze.

Wij, van STELLA, wensen je nogmaals
proficiat en ... gezondheid!

P.S. Vergeet je identiteits- of
studentenkaart niet mee te brengen!

zonde vetten leveren ze ook nog. Vergeten we zeker niet de hoeveelheid aan mineralen die ze aanbrengen!

3. Melk en melkproducten
Bevatten eiwit, kalk, vitaminen A, D en B2. Al gehoord van halfvolle melk? Aan te raden omdat ze minder vetten en toch nog de nodige vitaminen aanbrengen. Kaas kent iedereen, maar neem toch maar de 20+ of de 40+ soorten. Platte kaas kan er ook wel in (snipper er eens wat ajuin-pijpjes bij en wat basilicum of versier met schijfjes radijs of tomaat). Yoghurt of pudding als dessert is best meegenomen.

4. Ei
Het eiwitproduct bij uitstek (de naam zegt het zelf al). De meest volwaardige eiwitten die er bestaan. Beperk echter tot maximum drie per week omdat er nogal wat vet (in de dooier) insteekt.

5. Kip en ander gevogelte
Gezond en beterkoop. Gemiddeld meer eiwitten en minder vetten. Ook in vak 3 maken we een onderscheid tussen eerste en tweede voorkeursproducten. Kies liefst voor de eerste voorkeursproducten, ze geven meer eiwit. Als tweede voorkeur noteren we bijvoorbeeld: industriële puddingen en yoghurts, 50+ en meer kazen, haring, paling, mager spek, gehakt en worsten.

De volledige lijst kan je bij L. Van der Aa (bureel C.02.02) verkrijgen. Hebben we het dan nog even over de aanbevolen hoeveelheid uit vak 3. Melk en vloeibare afgeleiden best 150 cc, 1 plak kaas, en de vorige eiwitbronnen samen een 100g. (Misschien lijkt dat weinig op je bord, maar toch is het ruim voldoende.)

Onthou ook dat je bij elke maaltijd een andere keuze kan maken uit deze rijke schijf. Een keuze uit dit vak per maaltijd is al voldoende. Denk ook aan de oppervlakte van vak 3: klein, dus niet overdreven.

Heb je vragen, kom dan gerust eens langs op bureel C.02.02 (L. Van der Aa), 2de verdieping langs E. Van Evenstraat 2C.

Tot gezondheid!

L. Van der Aa

